

eum. Appropriare ad me iudochi. & congregare uos in domo discipline. Quid adhuc retardatis. et quid dicitis in his. Anime uere sitiant uebementer. Apui os meum et loquutus sum. Comparate uob sine argento. & collum uerum subicite iugo. ut suscipiat anima uera disciplina. In proximo est enim inuenire eam. Videat oculis ueris quia modicum laboraui. & inueni in multa requie. Assumite disciplinam in multo numero argenti. et copiosum aurum possidete in ea. Letetur anima uera in misericordia eius. et non confundemini in laude ipsius. Opamini opus uerum ante tempus. et dabit uobis mercedem ueram in tempore suo. **cxliii.**

Et inclinavit **Oratio Salemonis regis israhel.** Salemon genua sua in conspectu totius ecclesie israhel. et apuit manus suas ad celum et dixit. Domine deus israhel non est tibi similis deus in celo sursum neque in terra deorsum. qui custodis testamentum tuum et misericordiam pueris tuis. cunctis in conspectu tuo in toto corde. seruans puero tuo dauid que loquutus est illi. et loquitur es in ore tuo. et in manu tua implesti. quasi dies uite. Et nunc domine deus israhel custodi puero tuo dauid patri meo que loquutus est illi dicens. non deert tibi uir a facie mea sedens in throno israhel. ueruntamen si custodierit filij tui legem meam ut in preceptis meis ambulent. sic ambulauerunt in conspectu meo fideles. Et nunc domine deus israhel creditum est uerbum quod loquutus est puero tuo dauid. quoniam si uere habitabit deus cum hominibus in terra. si celum celum non sufficiant tibi. quanto magis domus hec quam edificauimus. Sed respice adoronem pueri tui. et precationem deus. ut exaudias domine placationem orationis. quam puer tuus orat coram te hoc die. ut sint oculi tui super domum hanc die ac nocte. in locum quem dixisti inuocari nomen tuum. et exaudias orationem quam puer tuus orat in hoc loco. et exaudias precationem pueri

tui et populi tui israhel. si orauerit in loco isto. et exaudies in loco habitationis de celo. et exaudias et propitius sis. si peccauerit uir in te. **Explicit liber & ihesu filij Syrach.** **Incipit prologus beati Iheronimi presbiteri in libro Iob.**



608 p singulos scripturę diuine libris aduersarioꝝ respondere maledictis. qui in interpretatione mea reprehensionem septua

ginta interpretum criminant. quasi non et apud grecos. aquila. symmachus & theodotion. uel uerbum est uerbo uel sensum est sensu. uel ex utroque commixtum et medie temporum generum translationis expresserunt. & omnia ueteris instrumenta uolumina. origenes. obelis asterisque distinxerunt. quos uel additos uel de theodotione sumptos. translationis antiquę inserunt. probans defuisse quod additum est. Discant ergo obtractatores mei recipere in toto. quod in partibus susceperunt. aut interpretationem meam cum asterisque suis radere. Neque enim fieri potest. ut quos plura intermisisse suscepunt. non eisdem etiam in quibusdam errasse fateantur. precipue in Iob. cui si ea que sub asterisque addita sunt subtraxeris. pars maxima detuncabitur. Et hoc duntaxat apud grecos. Ceterum apud Latinos. ante eam translationem quam sub asterisque et obelis nuper edidimus. septingenti ferme aut octingenti uersus defuerunt. ut decurtatus et laceratus corrosusque liber. fedicitate sua publice legentibus prebeat. Hec autem translatio nullum de ueteribus sequetur interpretem. sed ex ipso hebraico arabicoque sermone. & interduum syro. non uerba non sensus. nunc simul utrumque resonabit. Obliquus enim etiam apud hebreos totus liber fertur et lubricus. & quod greci rethores uocant. secundum asinum. & figuratis. **Ce xi a a ac menoc. du qd**

aliud loquitur aliud agit. ut si uelut anguilla aut
 murenuia strictis tenere manibus. quanto
 fortius presseris tanto citi elabitur. Memini me
 ob intelligentiam huius uoluminis. iudeum que-
 dam preceptorum qui apud hebreos primus haberi
 putabatur paruis redemisse nummis. Cuius
 doctrina an aliquid profecerim nescio. hoc unum
 scion potuisse me interpretari nisi quod ante
 intellexeram. A principio itaque uoluminis usque
 ad uerba iob. apud hebreos prosa oratio est.
 Porro a uerbis iob inquitur ait. peccat dicit in quo
 natus sum. et nox in qua dictus est conceptus
 est homo. usque ad eum locum ubi ante finem uolu-
 minis scriptum est. idcirco ipse me reprehendo et
 ago penitentiam in fauilla et cinere. ex amem
 uersus sunt dactilo spondeoque currentes. et
 propter linguam idioma crebro recipientes et
 alios pedes. non earum de sillabarum sed eorundem
 temporum. Interdum quoque rithmum ipse dulcis
 et annulus fertur numeris lege resolutus.
 quod metrica magis quam simplex lector intel-
 ligunt. A supradicto autem uersu usque ad finem
 libri. paruulum comma quod remanet. psalica ora-
 tione contextatur. Quod si cui uidetur incredu-
 lum. metra scilicet esse apud hebreos. et in mo-
 rem nostri flacci grecique pindari. et alchei. et
 sasso. uel psaltium uel lamentationes iheremie.
 uel omnia ferme septuaginta cantica compre-
 hendi. legat philonem. iosephum. origenem.
 cesariensem eusebium. et eorum testimonio me
 uerum dicere comprobabit. Audiant quapropter
 canes mei. idcirco me in hoc uolumine labo-
 rasse. non ut interpretationem antiquam reprehenderem.
 sed ut ea que in illa aut obscura sunt. aut
 omissa. aut certe scriptorum uicio deprauata.
 manifestiora nostra interpretatione fierent. que
 et hebreum sermonem ex parte didicimus. et in
 latino pene ab ipsis cunabulis inter gram-
 maticos. et rethores et philosophos decanta-
 sumus. Quod si apud grecos potest septuaginta

editionem iam christi euangelio choruscante. uideus.
 aquila et symmachus ac theodocion. uidaizan-
 tel heretici se recepti. qui multa mysteria
 saluatoris subdola interpretatione celarunt.
 et tamen in ^{grapolis. in exemplariis sicut editioni.} ezechiæ habentur apud
 ecclesias. et explanantur ab ecclesiasticis uiris. quoniam
 tomagus ego christianus de parentibus christianis.
 et uicillum crucis in mea fronte portans.
 cuius studium fuit omnia repetere. deprauata
 corrigere. et sacramenta ecclesie puro et fi-
 deli aperiunt sermone. uel a fastidiosis uel
 a malignis lectoribus non debeo reprehendi. Ha-
 beant qui uolunt ueteres libros. uel in
 membranis purpureis auro argentoque
 descriptos. uel uncialibus ut uulgo aiunt
 litteris onera magis exarata quam codices.
 dum in in mensis permittant pauperes habe-
 re cedulas. et non tam pulchros codices quam
 emendatos. Vtraque editio. et septuaginta
 iuxta grecos et mea iuxta hebreos. in latinum
 meo labore translata est. Eligat unusquisque
 quod uult. et studiosum me magis quam
 maliuolum probet.

Terra quidem habitauit iob auxitaden
 in finibus idumee et arabie. et erat ei antea
 nomen iobab. et accepit uxorem arabissam. et
 genuit filium cui nomen erat enon. Erat autem
 ipse filius quidem zare. de esau filius filius.
 de matre uero uosra. ita ut sit quintus ab a-
 braham. Et hi sunt reges qui regnauerunt
 in edom. in qua et ipse regnauit regione.
 Primus uela filius behor. et nomen ciuitatis eius
 dennababa. Post autem balac iobab. qui
 uocatur iob. Post hunc husam. qui erat
 dux extemanorum regione. Post hunc adad
 filius bead. qui percussit madian in terra
 moab. et nomen ciuitatis eius chetcheauth.

Explicit plogus. Incipiunt Capitula.

O 1. e origine iob. et numeratione filiorum ac substantiarum eius.
 11. De sathan uero astute ante dominum peccat ab eo subdolum.



- iii.** De sathan ubi p̄didit omnē substantiā iob. et filios eius. **I**tum scdit uellē suā.
- iiii.** Ubi iob audiens p̄dicationē sath̄e ac filiorū interu.
- v.** Ubi sathan petit a dño captiōnē iob. cui & misit dñs dato iudicio animę eius.
- vi.** Ubi sathan accipiens potestātē a dño percussit iob ulcero pessimo. **S**olari eum.
- vii.** Ubi audientes tres amici iob uenerunt con.
- viii.** In uerborū iob cont̄ amicos suos.
- ix.** Responsio eliphaz themanitis. qđ impij a dño flagella sustineant.
- x.** Ubi iob respondens sermonibz his increpat eum decessisse sermonibz suis.
- xi.** Responsio baldath siuis ubi ei dicit si de preceris dñm uenerit ē in nouissimo bona.
- xii.** Ubi iob respondens ei dicit ita ēē & deprecatur dñm factorē suū.
- xiii.** Responsio Sophar nahamathitis ubi eū dicit multa fuisse loquuti.
- xiiii.** Ubi iob respondens docuit qđ sine nutu dī nichil possit fieri in terra.
- xv.** Ubi eliphaz themanites respondens dicit ad iob qđ te eluat cor tuū in blasphemiam.
- xvi.** Ubi iob respondens approbat qđ n̄ ad consolandi sed ad exprandū uenerunt ad eum.
- xvii.** Respondens sophar naamathites dixit qđ impiorū lux extinguē. & memoria eorū peccat de terra. **Q**uā maximo p̄phauit.
- xviii.** Ubi respondens iob de resurrectione coepit.
- xix.** Ubi respondens sophar naamathites dixit hoc se scire inuiste aut̄ p̄manē scđm opa sua.
- xx.** Ubi iob respondens peccat se audiri. et dicit qđ ip̄j uiuēt in dēntes bona iuxta sua. c̄stium tamen eorū longe sit a me. **F**ruus edificabit.
- xxi.** Responsio eliphaz themanitis. ubi dicit qđ n̄ possit hō comparari dō. & si reuers⁹ fuis.
- xxii.** Ubi iob respondens dicit qđ in amaritudine sit. & nescit utrū uadat ad dñm pet̄dō ei.
- xxiii.** Ubi respondens baldad siuites qđ null⁹ hominū ex se mund⁹ potit ēē ante deum.

- xxiiii.** Ubi respondit iob. qđ sola mens hominū nullū sit cum d̄s fecerit bona.
- xxv.** Ubi iob addens dicit quod nunq̄ loquat̄ mala contra dñm. & qđ pars ip̄j nulla sit ap̄d dñm eū d̄s disponat uitā hominū.
- xxvi.** Ubi iob c̄mōrat om̄ia uitę sue. & posth̄ uenit sup̄ eū calamitas. & ignorat si grauiat d̄s uocē eius. **xxvii.** Finita s̄ uba iob.
- xxviii.** Ubi eliu audiuit oīa ūba iob r̄mcoz et.
- xxviiii.** Hely addens in ūbis suis dicit iob ēē iustū & stultē loquuti. **S**ententia sit loquit̄.
- xxviiii.** Ubi ipse hely increpat iob qđ absq̄.
- xxxi.** Hely laudans scientiā suā. dicit qđ in potestate dī sit regnū hominū.
- xxxii.** Dñs miseratus p̄ nubē loquit̄ iob.
- xxxiii.** Ubi respondens iob dño dicit qđ n̄ ausus sit loqui corā eo. **P**agens penitentiā.
- xxxiiii.** Ubi dñs loquens ad iob dicit confortare.
- xxxv.** Ubi iob respondens dño dicit ita ēē.
- xxxvi.** Ubi dñs loquit̄ ad eliphaz themanite dicens qđ iratus ēēt contra eos & cetera.

Explicunt Capitula. Incipit liber Jos.

I R ERAT

in terra his nomine iob. Et erat uir ille simplex et rect⁹ ac timens deum.

& recedens a malo: Natiq; sunt ei septē filij et tres filię. & fuit possessio eius septē milia ouū. et tria milia cameloz. quingenta quoq; iuga bouum. et quingente asine. ac familia multa nimis: eratq; uir ille magnus inter om̄s orientales. & ebant silicia et faciebant conuiuū p̄ domos. unusq;sq; in die suo. et nutrices uocabant tres sorores suas. ut comederent et biberent cū eis. Cumq; in orbem transisset dies conuiuij.

mittabat ad eos iob & sanctificabat eos. con-
surgensq; diluculo. offerebat holocausta p
singulos. Dicebat enim. Ne forte peccave-
runt filij mei. et benedixerunt dño in cordibz
suis. Sic faciebat iob cunctis diebus. **ii.**

Quadam autē die cū venissent filij dī ut af-
fisterent corā dño. affuit etiā inter eos sa-
than. Cui dixit dñs. Unde uenis? Qui respō-
dens ait. Circuuii tēram. et pambulau eā.
Dixq; dñs ad eū. Numquid considerasti ser-
uum meū iob. quod n̄ sit similis ei in terra.
homo simplex et rectus & timent dñm. ac
recedens a malo? Cui respondens sathan
ait. Nunquid frustra iob timent deum? No-
ne tu uallasti eum. ac domū eī. uniuersaq;
substantiā p̄ circuitū. opibzq; manuum eius
benedixisti. et possessio illi creuit in terra.
S; extende paululū manū tuā. et tange
cuncta que possidet. nisi in facie tua bene-
dixerit tibi. Dixit ḡ dñs ad sathan. Ecce
uniūsa que habet in manu tua sunt. tan-
tum in eum ne extendas manū tuā. Egres-
susq; ē sathan a facie dñi. **iii.** **C**um autē
quadam die filij et filie eius comederent et
biberent unū in domo fr̄is sui p̄mogeniti.
nuncius uenit ad iob qui diceret. Boues ara-
bant. et asine pascebant iuxta eos. et irru-
erunt sabei tuleruntq; omnia et pueros
pcusserunt gladio. et quasi ego solus ut
nunciare tibi. Cum q; adhuc ille loqueret.
uenit alter et dixit. Ignis dī cecidit de celo
& tactas oues puerosq; consumpsit. & effu-
gi ego solus ut nunciare tibi. Sed et adhuc
illo loquente. uenit alius et dixit. Caldei
fecerunt tres turmas. et inuasunt ca-
melos et tulerunt eos. necnon et pueros
pcusserunt gladio. et ego fugi solus ut nun-
ciare tibi. Adhuc loquebat ille. et ecce alius
uttrauit et dixit. Filij tui et filia; uescen-
tibz. et bibentibz unū in domo fr̄is sui p̄mo-

genti. repente uenit uehemens irruit a regi-
one deserti. et concussit quatuor angulos
domus. que corruens oppsit liberis tuos
et mortui sunt. et effugi ego solus ut nuncia-
rem t. **iiii.** **T**unc surrexit iob et scidit
tunicā suā. et tonsa capite corruens in ter-
ram adorauit et dixit. Iudus egressus sū
de utero matris meę. et nudus reuertar illuc.
Dñs dedit domini abstulit. sicut dño placu-
it ita factū est. sit nom̄ dñi benedictū. In om-
nibz his n̄ peccauit iob labijs suis. neq; tul-
tum quid contra dñm loquutus ē. **v.** **F**ac-
tum ē autē cum quadā die uenissent filij si-
et starent coram dño. uenisset quoq; sa-
than inter eos et staret in conspectu eius.
ut diceret dñs ad sathan. Unde uenis? **Q**-
respondens ait. Circuuii tertiam. et pambu-
lau eam. **E**t dixit dñs ad sathan. Sūquid
considerasti seruū meū iob qđ n̄ sit ei similis
in terra. uir simplex et rectus et timent de-
um ac recedens a malo. & adhuc retinens
innocentiam? Tu autē commouisti me adri-
sus eum. ut affligere illū frustra. Cui re-
spondens sathan ait. Pellem p̄ pelle. et
cuncta que habet homo dabit p̄ anima-
sua. Alio nun mitte manū tuā et tange os
eius. & carnē. & tunc uidebis quod in facie
benedicat tibi. Dixit ḡ dñs ad sathan. Ecce
in manu tua est. ueruntam̄ animā illius
serua. **vi.** **E**gressus ḡ sathan a fa-
cie dñi. pcussit iob uicere pessimo. a planta
pedis usq; ad uerticē eius. Qui testa saniem
radebat. sedens in sterquilinio. Dixit autem
illi uxor sua. Adhuc p̄manes in simplicitate
tua? Benedic deo et morere. Qui ait
ad illam. Quasi una de stratis mulieribz lo-
quitur es. Si bona suscepimus de manu
dñi. quare mala n̄ sustineam? In omnibz
his n̄ peccauit iob labijs suis. **vii.** **I**git̄
audientes tres amici iob omne malū quod

accidisset ei uenerunt singuli de loco suo.
eliphaz themanites. et baldachfuytes. et
sopbar naamachytes. Conduxerant enim ut
pariter uenientes. uisitarent eum et consola-
rent. Cūq; eleuassent. pcul oculos suos. n̄ cog-
nouerunt eū. **Exclamantes plorauerunt.**
scissisq; uestibz sparserunt puluerē sup cap̄
suū in celū. et sederunt cum eo in terra septē
diebz et septē noctibus. et nemo loquebatur
ei uerbū. Videbant enim dolorē esse uebem̄
tem. **viii.** **P**osthec apuit iob os suū.
et maledixit diei suo et dixit. Perat dies in
quo natus sum. et nox in qua dictū est. cēp̄
est homo. Dies ille uertat̄ in tenebras. Non
requirat illū d̄s desup. et n̄ sit in recordatione.
& n̄ illustret̄ lumine. Obscurent eū tene-
br̄ et umbra mortis. occupet eum caligo.
& inuoluat̄ amaritudine. Noctē illā tene-
brofus turbo possideat. n̄ computeet̄ in dieb̄
anni. nec numeret̄ in mensibz. Sit nox illa
solitaria. nec laude digna. **Maledicant ei**
q̄ maledicunt diei. qui parati sunt suscitare
leuiathan. **Obtenebrent̄ stelle caligine ei.**
et p̄det lucē et n̄ uideat. nec ortū surgentis
auror̄. quia n̄ c̄luserit ostia uentris qui por-
tauit me. nec abstulit mala ab oculis meis.
Quare n̄ in uulua mortuus sū. egressus ex
utero n̄ statim perij. **Quare except̄ genibz.**
cur lactatus uberibz. **Hunc eū dormiens**
silerē. et somno meo requiescerē cum regib̄
et consilibz terre. qui edificant sibi solitu-
dines. aut cum p̄ncipibz qui possident
aurū. et replent domos suas argento. aut
sicut abortiuum absconditū n̄ subsisterē.
uel qui concepti n̄ uiderunt lucē. **Ibi im-
py cessauerunt a tumultu.** et ibi requie-
uerunt fessi robore. & quondā uincti pa-
riter sine molestia. n̄ audierunt uocē ex-
actoris. **Paruus et magnus ibi sunt.** et ser-
uus liber a d̄no suo. **Quare data ē misero**

lux et uita his qui in amaritudine am-
m̄ sunt. **Qui expectant mortē et n̄**
uent. quasi effodientes thesaurū. gau-
dentq; uehem̄ter cum inuenerint sepul-
chrū. uuro cui abscondita ē uia. & circū
dedit eū d̄s tenebris. **Antequā comedā**
suspiro. & quasi mundantis aque. sic ru-
gitus meus. quia timor quē timebā eue-
nit in. & quod uerebar accidit. **Nonne dis-**
simulaui. **Nonne silui.** **Nonne queui.**
& uenit sup me indignatio. **viii.** **R**e-
spondens autē eliphaz themanites dixit.
Si cepimus loqui tibi. forsitan moleste ac-
cipies. **Sz conceptū sermonē tenere quis**
possit. **Ece docuisti multos.** et manus
lassas roborasti. **Vacillantes confirmaue-**
runt sermones tui. & genua tremencia
confortasti. **Hunc autē uenit sup te pla-**
ga et defecisti. tetigit te et conturbat̄ es.
Vbi ē timor tuus. fortitudo tua. patientia
tua. et p̄fectio uarū tuarū. **Recordare ob-**
secro te. quis unquā innocens perierit. aut qn̄
do recti delecti sunt. **Quin potius uidi eos**
qui opant̄ iniquitatē. et seminant dolores
et metunt eos. flante deo pisse. & spū ue-
rius eē consumptos. **Rugitus leonis et**
uox leue. et dentes catulorū leonū con-
triti sunt. **Tygris p̄it eo quod n̄ habere**
p̄dā. et catuli leonis dissipati sunt. **Poro**
ad me dictū est uerbū absconditū. & qua-
si furtiue suscepit auris mea uenas susur-
ry eius. **In horrore uisionis nocturne.** qn̄
do solet sopor occupare homines. pauor
tenuit me et tremor. & omnia ossa mea
p̄territa sunt. & cū sp̄c me p̄sente trāsi-
ret. inhorruerunt pili carnis mee. **Stet-**
it quidā cui n̄ agnoscebam uultū. ima-
go corā oculis meis. et uocē quasi aure
lenis audiu. **Num quid homo di compa-**
ratione iustificabit. aut factore suo pu-

rior erit uir. **E**cce qui seruiunt ei n̄ sunt stabiles. & in angelis suis repperit prauitatem. **Q**uomagiſ hi qui habitant domoluceas. q̄ terrenū habent fundamentū. consument̄ uelut a tinea. **D**e mane usq; ad uespam succidentur. tinea comedet eos. et quia nullū intelligit. in eternū pibunt. **Q**ui autē reliq; fuerint aufentur ex eis. morient̄ et n̄ in sapientia. **V**oca ḡ si est qui t̄ respondeat. & ad aliquē scōm conuercere. **V**irū stultū inuicet inacidia. & paruulū occidit inuidia. **E**go uidi stultū firma radice. et maledicti pulchritudini eius statim. **L**onge fient filij ei a salute. et conterent̄ in porta. et n̄ erit qui eruat. **C**ui melle famelicū comedet. et ipsum rapiet armatus. et bibent sitientes diuicias eius. **N**ihil in terra sine causa fit. et de humo n̄ egreditur dolor. **H**omo ad laborē nascit̄. & auis ad uolatū. **Q**m̄ obre ego deprecabor dñm. & ad dñm ponā eloquiū meū. qui facit magna & inscrutabilia. et mirabilia absq; numero. **Q**ui dat pluuiā sup facie terrę. & irrigat aquis uniuersa. **Q**ui ponit humiles in sublimi. & inuidentes erigit sospitate. **Q**uid dissipat cogitationes malignorū. ne possint implere manū eorū quod ceperant. **Q**ui apprehendit sapientes in astutia eorū. et consiliū prauorū dissipat. **P**ro die incurrunt tenebras. & q̄ si in nocte sic palpabunt in meridie. **P**orro saluū faciet egenū a gladio oris eorū. et de manu uiolenti pauperē. & erit egeno spes. **I**niquitas autē contrahet os suū. **B**eatul homo q̄ corrumpitur a deo. **I**ncrepationē ḡ dñi ne rephes. quia ipse uulnerat et medet. **P**eccat & manus ei sanabunt. **I**n sex tribulationib; liberabit te. et in septima n̄ tanget te malū. **I**n fame eruet te de morte. et in bello de manu gladij. **A** flagello lingue absconderis. & n̄ timebis calamitatē cū

uenerit. **I**n uastitate & fame ridebis. et bestias terre n̄ formidabis. s; cū lapidib; regionū pactum tuū. & bestie terre pacifice erunt tibi. **E**t scies quod pacē habeat tabernaculū tuū. & uisitans speciem tuā n̄ peccabis. **E**t scies qm̄ multiplex erit sem̄ tuū. & p̄ genes tua quasi herba terre. **I**ngredieris in habundantia sepulchriū. sicut inferet̄ aceruus tritici in tempore suo. **E**cce hoc ut inuestigauim; ita est. quod auditū merite peracta. **x.** **R**espondens autē iob dixit. **V**anā appendentur peccata mea quib; uā merui. & calamitas quā patior in statera. quasi harena maris hec grauior appareret. unde et uerba mea dolore sunt plena. quia sagitte dñi in me sunt. quarū indignatio ebibit sp̄m meū. & terrores dñi militant contra me. **N**unquid rugiet onager cum habuerit herbam. aut mugiet bos cū ante p̄sepe plenū steterit. **A**ut poterit comedi uisulsum. quod n̄ ē sale conditū. aut poterit aliquis gustare. quod gustatū affert mortem. **A**nime enim esuriens. etiā amara dulcia eē uidentur. **Q**ue prius tangere nolebat anima mea. nunc p̄ angustia cibi mei sunt. **Q**uis det ut ueniat peccatio mea. & quod expecto tribuat m̄ d̄s. **Q**̄ cepit ipse me conterat. soluat manū suā. & succidat me. et hec m̄ sit consolatio ut affligens me dolore n̄ parcat. nec contradicā sermonib; sc̄i. **Q**ue ē enī fortitudo mea ut sustineā. aut quis finis meus ut patientē agam. **H**ec fortitudo lapidū fortitudo mea. nec caro mea cinea ē. **E**cce n̄ ē auxiliū m̄ in me. et necessary quoq; mei recesserunt a me. **Q**ui tollit ab anuco suo misericordiam. timorē dñi derelinquit. **F**r̄es mei preterierunt me. sic torrent qui raptim transit in conuallib;. **Q**ui timet pruinā. irruet super os nix. **T**empore quo fuerunt dissipati pibunt.

I

II

III

et ut incaluerint soluentur de loco suo. Inuoluntate sunt semper gressuum eorum ambulabunt inuacuum et pibunt. Considerate semitas theman. itinera saba. et expectate paulisper. Confusi sunt quia spauu. uenerunt quoque usque ad me et pudore coopti sunt. Nunc uenistis. et in uidentes plagam meam timeatis. Nunquid dixi afferte in. et de substantia uestra donate in. uel liberate me de manu hostis. & de manu robustorum eruite me.

Vocete me et ego tacebo. & siquid forte ignorauim instruite me. quare detraxistis sermonibus ueritatis. cum euobis nullus sit qui possit arguere me. Ad increpandum tantum eloquia concinnastis. & inuentum uerba pferastis. Super pupillum irruistis. & subire utimini amicum uestrum. uerum tam que cepistis expleat. Prebete aurem. & uidete an mentiar. Respondete obsecro absque contumeliose. et loquentes id quod iustum est iudicate. & non inuenietis in lingua mea iniquitatem. nec in faucibus meis stulticia personabit. Multa est uita hominis super terram. et sicut dies mercenarii dies eius. Sicut seruus desiderat uibrum. et sicut mercenarius postulat finem operis sui. sic et ego habui menses uacuos. et noctes laboriosas enumerauim in. Si dormiero. dico quando consurgam. et rursus expectabo uespam. & replebor doloribus usque ad tenebras. Induta est caro mea putredine. & sordibus pulueris. cutis mea aruit. & contracta est. Dies mei uelocius transierunt. quam a texente tela succidit. et consumpta sunt absque ulla spe. Omentio quia uentus est uita mea. & non reuertetur oculus meus ut uideat bona. nec aspiciet me uisus hominis. Oculi tamen in me. et non subsistam. Sicut consumitur nubes et pertransit. sic qui descendit ad inferos non ascendet. nec reuertetur ultra in domum suam. nec cognosceat eum amplius locus eius. Qua

propter & ego non paream ori meo. Loquar in tribulatione spiritus mei. confabulabor cum amaritudine anime mee. Nunquid mare sum ego aut cecus. quia circumdediti me carere. Si dixerem consolabitur me lectulus meus. et releuabor loquens mecum in stratu meo. terribis me personam. et puisionem horrore occuties. Quamobrem eligit suspendium anima mea. & mortem ossa mea. Desperauim. uequa quam ultra iam uiuam. Parce michi. nichil enim sunt dies mei. Quid est homo quia magnificas eum. aut quia potius erga eum contumeliosus. Visitas eum diluculo. et subito probas illum. Visquequo non parcis in. nec dimittis me ut gluciam saluam meam. Peccaui. Qui faciam tibi o custos hominum. Quare posuisti me contrarium tibi. et factus sum in meipsum grauis. Cur non tollis peccatum meum. et quare non auferis iniquitatem meam. Ecce nunc in puluere dormio. & simane me quesieris. non subsistam. **XI.** Respondens autem baldath superius dixit. Vtique quo loqueris talia. et spiritus multiplex sermonis oris tui. Nunquid deus supplantat iudicium. et omnipotens subuertit quod iustum est. Etiam si filij tui peccauerint ei. et dimisit eos in manu iniquitatis sue. tu tamen si diluculo confugereris ad deum. et omnipotentem fueris deprecatus. si mundus et rectus incesseris. statim euigilabit ad te. et peccatum reddet habitaculum iusticie tue. in tantum ut priora tua fuerint parua. et nouissima tua multiplicentur nimis. In terroga enim generationem pristinam. et diligenter inuestiga patrum memoriam. hester enim quippe sumus. et ignoramus quoniam sicut uibra dies nostri sunt super terram. et ipsi docebunt te. loquentur tibi. et de corde suo pferent eloquia. Nunquid uirescere potest scyrpus absque humore. aut crescere carectum sine aqua. Cum adhuc sit in flore. nec carpatur manus.

ante om̄s herbas arefcit. Sic uir omnium q̄
obliuiscunt̄ d̄m̄. & spes ypocrite p̄bit. Nō
ei placebit uecordia sua. & sicut tela aranearū
fiducia ei. Innitetur sup̄ domū suā et n̄ sta
bit. fulciet eam & n̄ confurget. Humect̄ ui
detur antequā ueniat sol. & in hortu suo ger
men ei egrediet̄. Sup̄ acruū petrarū radices
eius densabunt̄. & int̄ lapides cōmorabitur.
Si absorbuert̄ eū de loco suo. negabit eū et
dicit n̄ noui te. Hec̄ enim leticia uir̄ eius.
ut rursū de terra alij germinent̄. Ds̄ n̄
p̄ciet simplicē. nec porriget manū malig
nis. donec impleat̄ risu os tuū. et labia tua
iubilo. Qui oderunt te induent̄ confusioē.
& tabernaculū impiorū n̄ subsistet. **XII.**

Respondens iob dixit. Vere scio quod ita sit. &
quod n̄ iustificat̄ homo composit̄ deo. Si uo
uerit contendere cum eo. n̄ poterit ei respon
dere unū. p̄ mille. Sapientis corde ē et fortis
robore. quis restat ei et pacē habuit. **Q**
transiit montes. et nesciet̄ hi q̄s subit̄
in furore suo. Qui commouet terrā de loco
suo. & columnę ei concutiet̄. Qui p̄cipit
soli & n̄ orit̄. & stellas claudit̄ quasi sub sig
naculo. Qui extendit celos solus. & gradit̄ su
p̄ fluctus maris. Qui facit archurū & oriona
& hyadas. & interiora austr̄. Qui facit mag
nalia & incomphensibilia. & mirabilia quorū
n̄ est numerus. Si uenerit ad me n̄ uidebo.
si abiit̄ n̄ intelligā eum. Si repente inter
roget quis respondebit ei. uel quis dicere po
test̄ cur sic facis. **Q** cui resistere uir̄ nemo
potest. & sub quo curuant̄ qui portant or
bem. Quant̄ ḡ sum ego qui respondeā ei.
et loquar uerbis meis cum eo. Qui etiam
si habuero quippiā iustū n̄ respondebo. s̄
meū iudicē deprecabor. **E**cū inuocantē me
exaudierit. n̄ credo qd̄ audierit uocē meā.
Inturbat̄ enī conteret me. & multiplica
bit uulnera mea etiā sine causa. Non con

cedit requiescere sp̄m̄ meū. & implet me ama
ritudinibz. Si fortitudo querit̄. robustissim̄
ē. Si equitas iudicij. nemo p̄ me audet testimo
niū dicere. Si iustificare me uoluerit. os me
um condemnabit me. Si innocentē osten
dero. prauū me comp̄babit. Etia si simplex
fuerit. hoc ipsum ignorabit anima mea. et te
debet me uir̄ meę. **Q**uā ē qd̄ loquit̄ sū.
& innocentē & impū ipse consumit. Si fla
gellat occidat semel. & n̄ de penis innocentū
rideat. Terra data ē in manū impy. uultū
iudicū ei opt̄. Quod si n̄ ule ē. quis ḡ est.
Dies mei uelociore fuerunt cursore. fuger̄
& n̄ uiderunt bonū. P̄transierunt quasi
nauis poma portantes. sicut aquila uolans
ad escā. Cum dixerit nequaquā ita loquar. cō
muto faciē meā & dolore torqueor. Verebar
om̄ia opa mea. sciens quod n̄ parceres delin
quenti. Si autē & sic impuis sū. quare fru
stra laboraui. Si locus fuerit quasi aquis
uiuis. & fulserint uelud mundissime manū
meę. tam sordibus intinges me. & abho
minabunt̄ me uestimenta mea. Neq̄ enī
uiro q̄ similit̄ mei ē respondebo. nec q̄
meū iudicio & equo possit audiri. Non ē q̄
utrumq̄ possit arguere. & ponere manum
suā in ambobus. Auferat a me uirgā suā.
et pauor ei n̄ me terreat. Loquar & n̄ time
bo eū. neq̄ enī possum metuent̄ respondere.
Tedet animā meā uir̄ meę. dimittā adū
sū me eloquū meū. Loquar in amaritudine
anime meę. dicā deo. nol̄ me cōdemnare.
Indica m̄. cur me ita iudices. Numquid
bonū t̄ uidet̄ si calumniert̄. & opprimas
me opus manū tuarū. & consiliū impi
orū adiuues. Numquid oculi carni t̄ sunt.
aut sicut uidet homo & tu uidebis. Nū qd̄
sicut dies hominis dies tui. & anni tui sicut
humana sunt tēpora. ut queras iniquitatē
meā et peccatū meū scrutert̄. & scias quia

nihil impiū fecerim: cū sit nemo qui de ma-
nu tua possit eruire: **M**an' tua plasmauerit
me: et fecerunt me totū in circuitu: & sic re-
pentē p̄cipitas me: **M**emento quēso quod sic
luctū feceris me: & in puluere reduces me. **N**ō
ne sicut lac multasti me: & sic caseū me coa-
gulasti: **P**elle & carnib' uestisti me: & ossib'
& neruis compegisti me. **V**itā & misericordiam
tribuisti mī: et uisitatio tua custodiuit spi-
ritū meū. **L**icet hec celes in corde tuo: tamē
scio quia uniuersorū memineris. **S**i peccauī &
ad horā pepercisti mī: cur ab iniquitate mea
mundū me et nō pateris: **E**t si impi' fuero
ue mī est: et si iustus nō leuabo caput: satu-
rat' afflictione et miseria: et p̄pter supbiā
quasi leonā capiet me: reuersus q̄ mirabili-
ter me crucias. **I**nstantas testes tuos con-
tra me: et multiplicas uā tuā adu'sū me:
& penē militant in me. **Q**uare de iulua edu-
xisti me: **Q**ui uitā consump't' eēn ne ocl's
me uideret: fuisse quasi nō essem: de utero
translat' ad tumulū. **N**unquid nō paucitas di-
erū meorū finiet' breui: **D**imitte g' me ut
plangā paululū dolorē meū: **A**ntequā
uadā & nō reuertar ad tiam tenebrōsā: & op-
tam mortis caligine: & terrā miserie et te-
nebrarū: ubi umbra mortis et nullus ordo:
& sempitern' horror inhabitans. **XIII.**
Respondens autē sophar naamathites dixit.
Numquid q̄ multa loquit' nō et ipse audit:
aut uir uerbos' iustificabit': **A**ut t' soli tace-
bunt homines: et cum ceteris irriseris: a
nullo confutaberis: **D**ixisti enī purus est
sermo mīs: & mund' sum in conspectu tuo.
Atq; utiā d's loqueret' tecū: & apperiret
labia sua t': ut ostenderet t' secreta sapientie:
& quod multiplex eēt lex ei: & intelligeres
quod multo minora exigaris ab eo: quā me-
ret' iniquitas tua. **F**orsitan uestigia dī cō-
p̄hendes: & usq; ad p̄fectū omnipotentem

reppies: **E**xcellior celo ē: & quid facies: **P**fun-
dior inferno ē: & unde cognosces: **L**ongior
terta m̄sura eius: & latior mari. **S**i sub-
uerterit omīa ut in unū coartauerit: quis
contradicet ei: **I**psē enim nouit hominū
uantitatē: & uidens iniquitatē nonne con-
siderat: **V**ir uanus in supbiā erigit': et
tanquā pullū onagri se liberū natū putat.
Tu autē firmasti cor tuū: & expandisti ad ex-
mar' tuas. **S**i iniquitatē que ē in manu tua
abstuleris a te: & nō manserit in taberna-
culo tuo iniusticia: tunc leuare poteris faci-
em tuam absq; macula: & eris stabilis et nō
timebis. **M**isere quoq; obliuisceris: & q̄si
aquareū que p̄terierunt recordaberis: & q̄si
meridian' fulgor' confurget t' ad uespam. **E**t
cū te consumptū putaueris oueris ut lucifer:
& habebis fiduciā p̄posita t' spe: & defossus
securus dormiet. **R**equiesces & nō erit qui te
exterreat: & dep̄cabunt' faciē tuā plurimi.
Oculi autē impiorū deficient: & effugium
peribit ab eis: & spes eorū abhominatio ē
anime. **XIIII.** **R**espondens autem
tob dixit. **E**rgo uos estis soli homines: et uob'
cum morat' sapientia: **I**tm ē cor sicut et uo-
bil' nec inferior urī sum. **Q**uis enim hec que
nostis ignorat: **Q**uid deroetur ab amico suo
sicut et ego: inuocabit dñm et exaudiet eum.
Deroetur enim iusti simplicitas: lampas
contempta apit cogitationes diuitū: para-
ta ad temp' statutū. **H**abundant' tabna-
cula p̄donū: & audacter puocant dñm: cū
ipse dederit omnia in manib' eorū. **N**imirū
interroga iumenta et docebunt te: & uo-
lucilia celi & indicabunt t'. **L**oquere terre
& respondebit t': & nariabunt pisces maris.
Quis ignorat qd omīa hec man' dñi fecerit:
meū manu anima omīs uiuentis: et spiritū
uniuersę carnis hominis. **N**onne auris uer-
ba diiudicat: et fauces comedentis saporē:

In antiquis est sapientia et in multo tempore prudentia. Apud ipsum est sapientia et fortitudo et ipse habet consilium et intelligentiam. Si destruxerit nemo est qui edificet. Si incluserit hominem nullus est qui appiat. Si contauerit aquas omnia siccabuntur et si emiserit eas subuertent terram. Apud ipsum est fortitudo et sapientia ipse nouit et decipiente et cum qui decipit. Adducit consiliarios in stultum finem et iudicet in stupore. Batorum regum dissoluit et percutit fune renes eorum. Dicit sacerdos in gloriosos et optimates supplantat. commutans labium ueracium et doctrinam senum auferens. Effundit despectionem super principem et eos qui oppressi fuerant releuans. Qui reuelat profunda de tenebris et perducit in lucem umbram mortis. Qui multiplicat gentes et perdit eas et subuersas in integrum restituit. Qui immutat cor principum populi terret et decipit eos ut frustra incedant per uinum. Palpant quasi in tenebris et non in luce et errare eos facit quasi ebrios. Ecce hec omnia et uidit oculus meus et audiuit auris mea et intellexi singula. Secundum scientiam ueram et ego noui nec inferior uiri sum. Sed tamen ad omnipotentem loquar et disputare cum deo cupio prius uos ostendens fabricatores esse mendacium et cultores puerorum dogmatum. Atque utinam taceretis ut putarem in esse sapientes. Audite ergo correptiones meas et iudicium labiorum meorum attendite. Numquid deus indiget uirum mendatio ut per illo loquamini dolos? Numquid faciem eius accipitis et per deo iudicare nitimini aut placebit ei que celare nichil potest aut decipiet ut homo uiris fraudulentis. Ipse uos arguet quoniam in abscondito faciem eius accipitis. Statim ut se commouerit turbabit uos et terror eius irruet super uos. Memoria uera comparabitur caneri et redigent in lucem ceruices uestrae. Tacete paulisper loquar quodcumque in mens fug

gesserit. Quare laceret carnes meas dentibus meis et animam meam porto in manibus meis. Etiam si occiderit me in ipso spatio. Veruntamen uias meas in conspectu eius arguam et ipse erit saluator meus. Non enim ueniet in conspectu eius omnis hypocrita. Audite sermonem meum et emulgata percipite auribus uestris. Si fuerit iudicatus scio quod iustus inueniatur. Quis est qui iudicatur mecum ueniat. Quare tacens consumor. Duo tantum ne facias mihi et tunc a facie tua non abscondar. Manum tuam longe fac a me et fortitudo tua non me terreat. Uoca me et respondebo tibi aut certe loquar et tu responde michi. Quantas habeo iniquitates et peccata. Scelerata mea et delicta ostende mihi. Cur faciem tuam abscondis et arbitraris me inimicum tuum. Contra solium quod uento rapit ostendis potentiam tuam et stipulam siccam persequaris. Scribis enim contra me amaritudines et consumere me uis peccatis adolescentie mee. Posuisti in neruo pedem meum et obseruasti omnes semitas meas et uestigia pedum meorum considerasti. Qui quasi si putredo consumendus sum et quasi uestimentum quod comeditur a tinea. Homo natus de muliere breui uiuens tempore replet multis miseris. Quasi flos egreditur et conteritur et sicut uelut umbra et nunquam in eodem statu permanet. Ad dignum ducis super huiusmodi aperire oculos tuos et adducere eum tecum in iudicium. Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine. Nonne tu qui solus es. Breues dies hominis sunt numerus mensuram eius apud te est. Constituisti terminos eius qui preteriri non poterunt. Recede ergo paululum ab eo ut quietetur donec optata ueniat sicut mercenarii dies eius. Lignum habet spem. Si percussum fuerit rursus uirescit et rami eius pullulant. Si senuerit in terra radix eius et in puluere emortuus fuerit truncus illi ad odorem aque germinabit et faciet comam quasi cum primo plantatum

celo est et quod...
 inde cogit...
 et labor...
 inuenerunt...
 sic enim...
 iniquitatem...
 mus in...
 agri se...
 cor...
 aquat...
 et non...
 tunc...
 macula...
 quod...
 reuer...
 ge...
 ut...
 uia...
 et...
 ep...
 non...
 et...
 Respon...
 as...
 uia...
 uiri...
 Q...
 uo...
 in...
 te...
 in...
 uia...
 et...
 et...
 et...
 omnia...
 a...
 m...
 facit...

I

II

ē. Homo ū cum mortuus fuerit. & nudat' atq;
consumpt'. ubi quiescō ē. Quom' si recedant
aqua' de mari. & fluu' uacut factus arefcet.
sic homo cū dormient n̄ resurget. donec atte-
rat' celū n̄ euigilabit. nec resurget de sōno
suo. Quis in hoc tribuat ut in inferno pte-
gas me. & abscondas me donec p'transcat
furo' tuus. & constituas in temp' in quo re-
corderis mei. Putas ne mortuus homo tur-
sū uiuet. Cunctis dieb; quib; nunc multo.
expecto donec ueniat immutatio mea. Vo-
cabis me. & ego respondebo tibi. Open ma-
nuū tuarū porriges dexterā. Tu quidem
gressus meos dinumerasti. sed partes pec-
catū meos. Signasti quasi in sacco delicta
mea. s; curasti iniquitatē meā. Mons ca-
dens defluet. & saxum transferet' de loco
suo. Lapidēs excauant aque. & alluione
paulatim terra consumit'. & homines ḡ
similiter p'det. Roborasti eū paululū. ut
in ppetuum p'transiret. immutabis faciē eius
et amittet eum. Siue nobiles fuerint filii eius
siue ignobiles. n̄ intelliget. Attamē caro eius
dū uiuet dolebit. & anima illi' sup semetip-
so lugebit. xv. **R**espondens autē eli-
phaz themanites dixit. Numquō sapiens
respondebit quasi inuentū loquens. & imple-
bit ardore stomachū suū. Arguis uerbis
eū qui n̄ est equalis tui. & loqueris qd tibi
n̄ expedit. Quantū in te ē euacuasti timo-
rē. & tulisti p'ccorā corā deo. Docuit enī iniq-
tas tua os tuū. & imitans linguā blasphematiū.
Condēnabit te os tuū. & n̄ ego.
& labia tua respondebunt tibi. Nūquid
p'mus homo tu natus es. & ante colles for-
matus. Numquō consiliū dī audisti. & in-
ferior te erit ei' sapientia. Quid nosti quod
ignorem. Quid intelligis qd nesciam. Et
senes & antiqui sunt in nobis. multo ue-
tustiores quā patres tui. Nūquid grande

ē ut consolet' te d's. S; uerba tua praua hoc
phibent. Quid te eleuat cor tuū. & quasi
magna cogitans. attonitos habes oculos.
Qd' timet contra dīm sp̄s tuus. ut p'feras
de ore tuo huiusmodi sermones. Quid ē
homo ut immaculat' sit. & uult' appa-
reat natus de muliere. Ecce inter scōs ei'
nemo immutabilis. & celi n̄ sunt mundi
in conspectu ei'. quanto magis ab homina-
bilis & inuitalis homo. q' bibit quasi aquā
iniquitatē. Ostendā t' audi me. quod uidi
narrabo tibi. Sapientes confitent' & n̄ ab-
scondunt patres suos. quib' solis data est
terra. & n̄ transiit alien' sup eos. Cunctis
dieb; suis impi' supbit. & numer' annoꝝ
in certus ē tyrannidis ei'. Sonit' terroris sem-
per in auribus illi'. & cū pax sit ille
insidias suspicat'. Non credit quod reuert' pō-
sit de tenebris ad lucē. circumspectans un-
diq; gladiū. Cū se mouerit ad querendū
panē. nouit qd paratus sit in manu eius
tenebrarū dies. Terrebit eū tribulatio. &
angustia uallabit eum. sicut regē qui
p'paratur ad p'elium. Tendit enī aduer-
sum dīm manū suā. & contra omnipotentē
roborat' ē. Cucurrit adūsum eū erecto col-
lo. & pingui ceruice armatus ē. Opuit
faciē eius crassitudo. & de laterib; eius ar-
uma dependet. Habitabit in ciuitatib;
desolatis. & in domib; desertis que in tu-
mulos sunt redactę. Non ditabit nec p-
seuerabit substantia ei'. nec mittet in ter-
ram radicē suā. Non recedet de tenebris.
Ramos ei' arefaciet flāma. & auferet' spū
oris sui. Non credat frustra errore decep-
tus. qd aliquo p'cio redimend' sit. Antēq;
dies ei' impleant' p'bit. & man' ei' arefcet.
ledetur quasi uinea in p'mo flore boti'
eius. & quasi oliua p'iciens florē suum.
Congregatio enī y p'oritę sterilis. & et

ignis deuorabit tabernacula eorum qui munera
libenter accipiunt. Conceptit dolorem & peperit
iniquitatem. & uentri eius parat dolos. **xvi.**
Respondens autem iob dixit. Audiuim frequen-
ter talia. Consolatores onerosi omnes uos estis.
Numquid habebunt sine uerba uentosa.
aut aliquid tibi molestum est si loquaris. Poteram
& ego similia uiri loqui. atque utinam esset ani-
ma uestra pro anima mea. consolaretur et ego
uos sermonibus. & mouerem caput meum super
uos. Roborarem uos ore meo. & mouerem la-
bia quasi parcens uobis. Sed quid agam.
Si loquor. fuerit non quiescet dolor meus. & si ta-
cuerit non recedet a me. Nunc autem oppres-
sit me dolor meus. & in nichilum redacti sunt
omnes arcus mei. Ruge meum testimonium dicit
contra me. & suscitatur falsilocutus aduersus fa-
ciem meam contra dicentem mihi. Collegit furorẽ su-
um in me. & comminans in infremuit contra
me dentibus suis. Hostis meus terribilibus
oculis me uiruitus est. Apuerunt super me ora
sua exprobrantes. percusserunt maxillam meam.
faciam sunt penis meis. Concluserunt me deus
apud iniquum. & manibus impiorum me tradi-
dit. Ego ille quondam opulens. repente contritus
sum. Tenuit ceruicem meam & confregit me.
& posuit sibi quasi insignium. Circumdedit
me lanceis suis. conuulserunt lumbos
meos. non peperit. & effudit in terra uiscera
mea. Concidit me uulnere super uulnere. irruit
in me quasi gygas. Saccum consui super cutem
meam. & operui cynerem carnem meam. Facies mea
intumuit fletu. & palpebre meae caliga-
uerunt. Hec passus sum absque iniquitate ma-
nus meae. cum haberem mundas ad deum propter.
Terra ne operias sanguinem meum. neque inueniat
locum in te latendi clamor meus. Ecce enim
in celo testis meus. & conscius meus in ex-
celsis. Verbosi amicum meum. ad deum stillat oculus
meus. Atque utinam sic iudicaretur iurum cum deo.

quomodo iudicatur filius hominis cum collega suo.
Ecce enim breues anni transseunt. & semitam per
quam non reuertar ambulabo. Spiritus meus attenua-
bitur. dies mei breuiabuntur. & solum in super est
sepulchrum. Non peccaui. & in amaritudinibus
moratur oculus meus. Libera me domine & pone
me iuxta te. & cuius manus pugnet contra
me. Cor eorum longe fecisti a disciplina. prop-
terea non exaltabuntur. Preda pollicetur foris.
& oculi filiorum eius deficient. Posuit me quasi
in proverbium uulgi. & exemplum suum coram eis.
Caligauit ad indignationem oculus meus. &
inbra mea quasi in nichilum redacta sunt.
Stupebunt iusti super hoc. & innocens contra
probitatem suscitabitur. & tenebit iustus uiam
suam. & mundis manibus addet fortitudinem.
Igitur uos omnes conuincimini et uenite. & non
inueniam in uobis ullum sapientem. Dies mei
transierunt. cogitationes meae dissipatae sunt.
torquentes cor meum. Noctem uerterunt in
diem. & rursum pro tenebras spero lucem. Si su-
stinuerit infernus domus mea est. & in tene-
bris strau lectulum meum. Putredini dixi.
pater meus es. mater mea. & soror mea uer-
tibus. Vbi ergo nunc pro solatio mea. et pa-
tientiam meam quis considerat. In profundis
simis inferni descendunt omnia mea. Puta-
ne saltem ibi erit requies mihi. **xvii.**
Respondens autem baldath seruus eius dixit. Ni-
hil ad quem sine uerba iactabitis. Intelligite prius
& sic loquamur. Quare reputati sumus ut iu-
menta. & sordium coram te. qui prodis ani-
mam tuam in furore tuo. Numquid propter te dete-
linquetur terra. & transferentur rupes de loco
suo. Nonne lux impij extinguetur. nec splen-
debit flamma ignis eius. Lux obtenebrescet
in tabernaculo illius. & lucerna que super eum
est extinguetur. Artabunt gressus uiruitus eius.
& precipitabit eum consilium suum. Immisit enim
in retes pedes suos. & in maculis eius ambulat.

Tenebitur planta illi^o laqueo. & exardescet
 contra eum sitis. Abscondita est in terra pedica
 eius. & decipula illi^o super semitam. Undique ter
 rebunt eum formidines. & inuoluent pedes
 eius. Attenuat fame robur eius. & in media in
 uadat costas illi^o. Deuioret pulchritudinem
 cutis eius. consumat brachia illi^o primogeni
 ta mors. Auellat de tabernaculo suo fidu
 cia eius. & calcet super eum quasi fenum interitum.
 habitent in tabernaculo illi^o socii eius qui non est.
 aspargatur in tabernaculo eius sulphur. Deor
 sum radices eius siccant. sursum autem atte
 ratur messis eius. Memoria illi^o peccat de terra.
 et non celebret nomen eius in plateis. Expellet
 eum de luce in tenebras. & de orbe transferet
 eum. Non erit semen eius neque progenies in populo
 suo. nec ulli reliquus in regionibus eius. Indie
 eius stupebunt nouissimi. & primos inuadent
 horror. Hec sunt ergo tabernacula iniqui. & iste
 locus eius qui ignorat dominum. **xviii.** **R**espo
 dens autem iob dixit. Usquequo affligitis
 animam meam. & atteritis me sermonibus. En
 decies confundistis me. & non erubescitis op
 primentes me. Nepe & si ignorauimus metus
 erit ignorantia mea. At uos contra me
 erigimini. & arguitis me obprobriis meis.
 Saltem nunc intelligite quia deus non equo iu
 dicio afflixerit me. & flagellis suis me cin
 xerit. **Ecce** clamabo uim patiens & nemo
 audiet. uociferabor et non est qui iudicet. Se
 mitam meam circumsepserunt. & transire non pos
 sum. & in calle meo tenebras posuerunt. Spo
 liauit me gloria mea. & abstulit coronam de
 capite meo. Destruxit me undique et pereci.
 & quasi euulsa arboris abstulit spem meam.
 Iratus est contra me furor illius. & sic me ha
 buit quasi hostem suum. Simul uenerunt
 latrones eius. & fecerunt sibi uiam per me. et
 obsederunt in giro tabernaculum meum. Fratres
 meos longe fecit a me. & noti mei quasi

III. alieni recesserunt a me. **D**ereliquerunt me
 propinquus meus. & qui me nouerant obliti sunt
 meum. Inquilini domus mee et ancille mee sicut
 alienum habuerunt me. & quasi peregrinum
 fui in oculis eorum. Seruum meum uocatum &
 non respondit. Ore proprio deprecabar illum. Ma
 litiam meam exhorruit uxor mea. & orabam
 filios uterum meum. Stulti quoque despiciebant
 me. & cum ab eis recessissem detrahebant
 meum. Abominati me sunt quondam consi
 liarii mei. & quem maxime diligebam aduer
 satus est me. Pelle mee consumptis carnibus
 adhaesit os meum. & derelicta sunt tantum
 modo labia circa dentes meos. Misere
 mi mei miserum meum saltem uos amici mei.
 quia manus domini tetigit me. Quare persequi
 mini me sicut deus. & carnibus meis satura
 mini. Quis mihi tribuat ut scribantur sermo
 nes mei. Quis mihi det ut exarentur in libro
 stilo ferreo. & plumbi lamina. uel cerce
 sculparentur in silice. Scio enim quod redemptor
 meus uiuit. & in nouissimo de terra resur
 recturus sum. & rursus circumdabor pel
 le mea. & in carne mea uidebo deum. Quem
 uisurus sum ego ipse. & oculi mei conspectu
 ri sunt. & non alius. Reposita est haec spes
 mea in sinu meo. Quare ergo nunc dicitis
 persequamur eum. & radicem uerbi inueniamus
 contra eum. Fugite ergo a facie gladii quoniam ultor
 iniquitatum gladii est. & scitote esse iudicium.
Respondens autem sophar naamathites. **xviiii.**
 dixit. Idcirco cogitationes meae uarie succ
 dunt sibi. & mens in diuersa raptus. Doctrina
 qua me arguis audiam. & spiritus intelliget me
 & respondebit mihi. Hoc scio a principio quod
 postus est homo super terram. quod laus impiorum
 breuis sit. & gaudium hypocrite ad instar
 puncti. Si ascenderit usque ad celum superbia eius
 & caput eius nubes tetigerit. quasi sterquilini
 limbum in fine prodecur. & qui eum uiderant di

I

II

cent ubi ē. Velut somnū auolans n̄ inue-
niatur. transiet sicut visio nocturna. Oculi
qui eū uiderat n̄ uidebit. neq; ultra intue-
bit eū locus suus. filij eius egestate atre-
rent. & manū illi reddent ei dolorem suum.
Ossa eius implebunt uicij adolescentie ei.
& cū eo in puluere dormient. Cū enī dulce
fuerit in ore eius malū. abscondet illud
sub lingua sua. Partet illi & n̄ derelinquet
illud. & elabit in gutture suo. Panis ei in
utero illi. uertet in fel aspidū intra secus.
Diuitias quas deuorauit euomet. & de uentre
illi extrahet eas d̄s. Caput aspidū suget &
occidet eū lingua uiperę. Non uideat riu-
los fluminū torrentis. mellis & butyri. Lu-
ct que fecit om̄ia. nec tam consumet. Iux-
ta multitudinē adinventionū suarū sic &
sustinebit. qm̄ confringens nudauit pau-
peris domū. rapuit & n̄ edificauit eā. nec est
faciatius uenter ei. & cum habuerit que cō-
cupierat. possidere n̄ poterit. Non reman-
sit de cibo eius. & propterea nichil pmanebit
de bonis ei. Cū satiatus fuerit artabitur.
estuabit. & om̄is dolor irruet in eū. Vanā
impleat uenter ei. ut emittat in eū irā
furoris sui. & pluat sup illū bellū suū. Fugi-
et arma ferrea. & irruet in arcū creū. educt⁹
& egrediens de uagina sua. & fulgurans
in amaritudine sua. Vadent & uenient
sup eum horribiles. om̄s tenebre abscon-
ditę sunt in oculis ei. Deuorabit eū ignis
qui n̄ succendit. affliget relictus in tab-
naculo suo. Reuelabunt celi iniquitatē eius.
& terra consurget aduers⁹ eū. Aptū erit
germen domus illi. detrahet in die furo-
ris d̄ni. Hec ē pars hominis impij a deo.
& hereditas uerborū ei a d̄no. **xx.** **R**e-
spondens autē iob dixit. Audite queso
sermoneſ meos. & ageſ penitentiā. Su-
ſtinete me ut et ego loquar. & post mea

si uidebitur uerba ridete. Numquid contra
homine disputatio mea ē. ut merito non
debeam contristari. Attendite me & obitu
pescate. & supponite digitū ori ur̄o. Ego
quando recordatus fuero p̄timeſco. & concu-
tit carnē meā tremor. Quare ḡ impij uiuūt.
Subleuati sunt. confortatiq; diuicijs. Se-
men eorum p̄manet corā eis. p̄pinq̄uorū
turba & nepotum in conspectu eorū. Dom⁹
eorū securi sunt & pacate. & n̄ ē uirga dei sup
illos. Bos eorū concepit & n̄ abortiuit. uacca
pepit et n̄ est pruiata fetu suo. Egrediunt⁹
quasi greges paruuli eorū. & infantes eorū ex-
ultant lusijs. Tenent tympanū & cytha-
ram. & gaudent ad sonitū organi. Ducunt
in bonis dies suos. & in puncto ad inferna
descendunt. Qui dixerunt deo. recede a
nobis. scientiā uarū tuarū nolumus. Qd
ē om̄pe ut seruiamus ei. & quid nobis pro-
dest si orauerim⁹ illū. Veruntam̄ qui a
n̄ sunt in manu eorū bona sua. consilium
impiorū longe sit a me. Quotiens lucerna
impiorū extinguet. & supueniet eis inun-
datio. & dolores diuidet furoris sui. erunt
sicut paleę ante faciē uenti. & sicut famulla
quā turbo disp̄git. D̄s seruabit filijs illius
dolorē patris. & cum reddiderit tunc sciet.
Videbunt oculi eius inſectionē suā. & de
furore omnipotentis bibet. Quid enim
ad eū p̄tinet de domo sua post se. & si nu-
merus mensurū eius dimidiet. **N**ūquid
deum quispiā docebit scientiā. qui excelsos
iudicat. Iste mortē robustus & sanus. di-
ues. & felix. uiscera eius plena s̄t adipe. &
medullis ossa illius irrigant. At ū mo-
ritur in amaritudine anime suę. absq;
ullis opib⁹. & tam̄ simul in puluere dor-
mient. & uermes opient eos. Certe noui
cogitationes ur̄as. & sententias cont̄ me
iniquas. **D**icitis enim. **V**bi ē dom⁹ p̄ncipis.

et ubi tabernacula impiorum. Interrogate quemlibet de uatoribus. et hec eadem cum intelligere cognoscetis. quia in die perditionis seruabit malus. et ad diem furoris ducet. Quis arguet coram eo uiam eius? et que fecit quis reddet illi. Ipse ad sepulchra ducet. et in congrege mortuorum iugulabit. Dulcis fuit glareis coccyti. et post se omnem hominem trahit. et ante seminummerabiles. Quomodo ergo consolamini me frustra. cum responsio uera repugnare ostensa sit ueritati. **XXI.**

Respondens autem eliphaz themanites dixit. Numquid deo comparari potest homo. etiam cum perfectus fuerit scientia. Quid prodest deo si iustus fueris. aut quid ei confers. si immaculata fuerit uita tua. Numquid timentis arguet te. et ueniet tecum in iudicium. et non propter malitiam tuam plurimam. et infinitas iniquitates tuas. Abstulisti enim pignus frum tuorum sine causa. et nudos spoliasti uestibus. Aquam lassum non dedisti. et esurienti subtraxisti panem. In fortitudine brachii tui possidebas terram. et potentissimum optinebas eam. Viduas dimisisti inuacuas. et laceratos pupillorum comminasti. Propitius circumdatus es laqueis. et conturbat te formido subitanea. Et putabas te tenebras non uisurum. et impetu aquarum inundantiu non oppressum iri. An cogitas quod deus excelsior celo sit. et super stellarum uertices sublimetur. et dicit. quid enim nouit deus. et quasi per caliginem iudicat. nubes latibulum eius. nec nostra considerat mala. et circa cardines celi pambulat. Numquid semitam scilorum custodire cupis. quam calcauerunt iuri iniqui. qui sublati sunt ante tempus suum. et fluuius subuertit fundamentum eorum. qui dicebant deo recede a nobis. et quasi nichil posset facere omnipotens estimabant eum. cum ille implet sit domos eorum bonus. Quorum sententia.

peius sit a me. Videbunt iusti et letabuntur. et innocens subsannabit eos. Nonne succisa est erectio eorum. et reliquias eorum deuorauit ignis. Acquiesce ergo ei. et habeto pacem. et per hoc habebis fructus optimos. Suscipe ex ore illius legem. et pone sermones eius in corde tuo. Inuersus fueris ad omnipotentem edificaberis. et longe facies iniquitatem a tabernaculo tuo. Dabit per te silice. et per silice torrentes aureos. Et erit omnipotens contra hostes tuos. et argentum coaceruabit tibi. Tunc super omnipotentem delicijs affluet. et eleuabis ad dominum faciem tuam. Rogabis eum. et exaudiet te. et uota tua reddes. Decernerem rem et ueniet tibi. et inuis tuus splendet tibi lumen. Qui enim humiliatus fuerit erit in gloria. et qui inclinauerit oculos ipse saluabitur. Saluabitur innocens. saluabitur autem munditia manuum suarum. **XXII.**

Respondens autem iob dixit. Nunc quoque in amaritudine est sermo meus. et manus plage mee aggrauata est super genitum meum. Quis mihi tribuat ut cognoscam. et ueniam illum. et ueniam usque ad solium eius. Pona coram eo iudicium. et os meum replebo increpationibus. ut sciam uerba que mihi respondeat. et intelligam quod loquatur mihi. Nolo multa fortitudine contendat mecum. nec magnitudinis sue mole me premit. Proponat equitatem contra me. et pueniet ad uictoriam iudicium meum. **II.** Si ad orientem iero non apparet. Si ad occidentem non intelligam eum. Si ad sinistram. quid agam. Non apprehendam eum. Sime uerba ad dexteram non uidebo illum. Ipse uero fecit uiam meam. et perhibet me quasi aurum. quod pignem transit. Vestigia eius sicutus est pes meus. uiam tuam custodiu. et non declinaui ex ea. A mandatis labiorum eius non recessi. et in sinu meo abscondi uerba oris eius. Ipse enim solus est. et nemo auertere potest cogitationem eius.

glareis lapillos stumino diem
quod ad trahit. Greca lingua coccyti
isidori dicitur.

xxvi lib moralis hie meipr.

& anima eius quodcumque uoluit hoc fecit.
Cum expleuerit in me uoluntatem suam. et
 alia multa similia p̄sto sunt ei. & idcirco
 a facie eius turbatus sum. & considerans eum
 amore sollicitor. **M**olliuert cor meum.
 & omnipotē conturbauit me. Non enim perij
 p̄pter imminentes tenebras. nec faciem me
 am opuit caligo. Ab omnipotente n̄ sunt
 abscondita tempora. qui autē nouerunt
 eum ignorant dies illi. Alij terminos tran
 stulerunt. dirupuerunt greges & pauert
 eos. A sinu pupilloꝝ abegerunt. & abstu
 lerunt p̄ pignore boue uidue. Subuer
 terunt paupum uiam. & oppresserunt pa
 riter mansuetos terre. Alij quasi onagri
 in deserto egrediunt̄ ad opus suum. iuglan
 tesq; ad predam preparant panem liberis. A
 grum n̄ suum demerunt. & uineam ei que ui
 oppsserunt uindemiant. Nudos dimitt
 unt homines indumenta tollentes. q̄b̄
 n̄ e opimentum in frigore. quos ymbres mo
 tum nigant. & n̄ abentes uelamen am
 plexantur lapides. **V**ni fecerunt depre
 dantes pupillos. & uulgius pauperum
 spoliauerunt. **J**udis & incedentib; absq;
 uestitu. & esurentib; tulerunt spicas.
Inter acruos corꝝ meridiati sunt. qui
 calcatis torcularib; sitiunt. **D**e ciuita
 tib; fecerunt uiros gemere. et anima
 uulneratoru clamauit. & ds̄ multu abire
 n̄ patitur. **I**psi fuerunt rebelles luminis.
 nescierunt uias ei nec reuerſi sunt p̄semi
 tas illi. **M**ane p̄mo confurgit homicida.
 & interficit egenum et pauperem. p̄noctem
 ū erit quasi fur. **O**culus adulteri obseruat
 caliginem dicens. non me uidebit oculus.
 & operiet uultu suu. **P**odit in tenebris do
 mos. sicut in die. **D**ixerant sibi. & ignorauerunt
 luccm. **S**i subito apparuerit aurora ar
 bitrant̄ umbra mortis. & sic in tenebris

quasi in luce ambulant. **L**euis e sup faciem
 aquę. maledicta sit pars ei in terra. nec am
 bulet p̄ uiam uinearum. **A**d nimiu calorem tran
 seat. ab aquis niuium. & usq; ad inferos pecca
 tum illi. **O**bluiscat̄ eius misericordia. dulcedo
 illius uermes. **N**on sit in recordatione. sed
 conterat̄ quasi lignu infructuosum. **P**auert
 enim sterile & que n̄ parit. & uidue bene n̄
 fecit. **D**etraxit fortet in fortitudine sua. &
 cum steterit n̄ credit uicę suę. **D**edit ei deus
 locum penitentis. & ille abutatur eo in sup
 bia. **O**culi autē eius sunt in uis illi. eleua
 ti sunt ad modicu & n̄ subsistent. **E** humilia
 buntur sicut omnia & auferent̄. & sicut
 summitates spicarum conterent̄. **Q**uod si n̄ est
 ita. quis me potest arguere eē mentatum.
 et ponere ante deū uerba mea. **xxiii.**

Respondens autē baldath siyces dixit. **P**o
 tentas & terroꝝ apud eum est. qui facit conco
 diam in sublimib; suis. **N**iquid e numerus
 militu eius. & sup que n̄ surget lunu illi.
Niquid iustificari potest homo comparat̄
 deo. aut apparere mundus natus de mulie
 re. **E**cce etiā luna n̄ splendet. & stelle n̄ fe
 mundi in conspectu eius. **q**uanto magis
 homo putredo. & fili hominis uermis.

Respondens autē iob dixit. **C**uius **xxiiii**
 adiutor es. **N**iquid imbecilli. & sustentas
 brachiū eius qui n̄ est fortis. **C**ui dedisti
 consiliu. forsitan illi qui n̄ habet sapien
 tia. & prudentiam tuā ostendisti plurimā.
Quē docere uoluisti. nonne eum qui fecit
 spiramentum. **E**cce gigantes genuit sub
 aquis. & qui habitant cum eis. **N**udus e
 inferus corā illo. & nullu e opimentu p̄di
 tionu. **Q**ui extendit aquilonē sup uacuū.
 & appendit terrā sup nichilū. **Q**ui ligat
 aquas in nubib; suis. ut n̄ erumpant pa
 riter deorsu. **Q**ui tenet uultu solis suę. et
 expandit sup illud nebulā suā. **T**erminu

circumdedit aquis. usque diu finiatur lux
& tenebrę. Columnę cęli contremiscunt. &
pauent ad nutu eius. In fortitudine illę
repente maria congregata sunt. & pruden-
tia eius percussit supbum. Spę eius ornauit
celos. & obstetricante manu eius eductus ę
coluber toxuos. Ecce hec ex parte dicta sę
uarię ei. & cum iux parua stilla sermonis
eius audierim. quis poterit contrariu ma-
gnitudinis illę intueri. **xxv** **A**ddidit
quoq; iob assumens parabolā suā & dixit.
Vixit dęs qui abstulit iudiciu meū. & om-
nipotens qui ad amaritudinē adduxit ani-
mā meā. quia donec superest altus i me.
& spę dęi in narib; meis. n̄ loquent; labia
mea iniquitatē. nec lingua mea meditabi-
tur mendaciū. Abstulit a me ut iustos uos
eę iudicē. donec deficiā n̄ recedam ab inno-
centiam ea. Justificationē meā quā cepi
tenere n̄ deseram; nec enim reprehendit me
cor meū in omni uita mea. Sicut impi-
uum me; & aduersari; meus quasi in-
quis. Que enim spes ę ypocritę. si auare
rapiat. & n̄ liberet dęs animā eius. Quisq;
clamorē ei; audiet dęs. cū uenerit sup illū an-
gustia. aut poterit in omnipotente dele-
ctari. aut inuocare dęm in omni tempore.
Docete uos p; manū dęi que om̄pę habeat.
nec abscondā. Ecce uos om̄s nostis. & quid
sine causa uana loquimini. Hęc ę pars
hominis impij apud dęm. & hereditas uo-
lentoy quā ab omnipotente suscipient.
Si multiplicati fuerint filij ei; in gladio erit.
& nepotes eius n̄ saturabunt; pane. Qui
reliqui fuerint ex eo sepelient; in interitu.
& uidet; illi; n̄ plorabunt. Si comportauerit
quasi terrā argentū. & sicut lutū ppara-
uerit uestimenta. pparauit quidē. sed in-
stus uestiet; illis. & argentū innocens di-
uidet. Edificauit sicut tansa domū suā.

& sicut custos fecit umbraculū. Diues cum
dormierit nichil secū auferet. apperiet
oculos suos & nichil inueniet. Apphen-
det eū quasi aqua inopia. nocte opprimet
eū tempestas. Tolle eum uent; urens & au-
feret. & uelut turbo rapiet eū de loco suo.
Lutet sup eum & n̄ parceret. de manu ei;
fugiens fugiet. Stringet sup eū man; suas.
& sibilabit sup illū intuens locū eius. Ha-
bet argentū uenarū suay principia. & au-
ro locus ę in quo conflatus. Ferrū de trā
tollit. & lapis solutus calore in ęs uertitur.
Tempus posuit tenebris. et uniuersoy fi-
nem ipse considerat. Lapidē quoq; caligi-
nis & umbrā mortis. diuidit torrens a po-
pulo pegrinante. eos quos oblitus ę pes
egentis hominis & inuios. Terra de qua
oriebat; panis. in loco suo igne subuersa ę.
Locus saphyri lapides ei; & gleb; illi; aurū.
Semitā ignorauit auis. nec intuit; ę ram
oculus uulturis. Non calcauerunt eā filij
institorum. nec ptransiuit; p eā leena. Ad
silicem extendit manū suā. subuertit a ra-
dicib; montes. In petris ruos excidit. & om-
ne p̄ciosū uidit oculus eius. Profunda q̄q;
fluuioy scrutatus ę. & abscondita p̄digit
in lucē. Sapientia ū ubi inuenit; & quis ę
locus intelligentę. Nescit homo precium
eius. nec inuenit; in terra suauiter uiuentū.
Abys; dicit; n̄ ę in me. & mare loquit; n̄
ę meū. Non dabit; aurū obrizū pro ea.
nec appendet; argentum in cōmutati-
one eius. Non conferet; tinctis ut; die coloru-
bus. nec lapidi sardom cōp̄ciosissimo uel sa-
phiro. Non adequabit; ei aurū uel utrū.
nec cōmutabunt; p ea uasa auri. excelsa
& eminentia. n̄ memorabunt; cōparatione
eius. Trabit; autē sapientia de occultis.
N̄ adequabitur ei topazion de ethyopia.
nec tinctur; mundissime componetur.

Vnde g̃ sapientia uenit & qui ẽ locus in
 telligentis. Abscondita ẽ ab oculis omnium
 uiuentium. uolucres quoq; celi latet. Edi
 tio & mors dixerunt. auribus n̄r̄ audiuim⁹
 famam eius. D̄s intelligit uiam eius. & ipse
 nouit locum illius. Ipse enim fines mundi
 intrat. & omnia que sub celo sunt respi
 cit. Qui fecit uentis pond⁹. & aquas ap
 pendit mensura. Quando ponebat plu
 uis legem. & uiam p̄cellis sonantibus. tunc
 uidit illam & enarrauit. & p̄parauit &
 inuestigauit. & dixit homini. Ecce timor
 dñi ipse ẽ sapientia. & recedere a malo
 intelligentia. **xxvi.** **A**ddidit quoq;
 iob assumens parabola sua. & dixit. Quis
 m̄ tribuat ut sim iuxta menses p̄stinos.
 scdm̄ dies quibus d̄s custodiebat me. q̄ndo
 splendebat lucerna ei⁹ sup̄ caput meum. & ad
 lum̄ ei⁹ ambulabam in tenebris. sicut fui in
 diebus adolescentie mee. quando secreto d̄s
 erat in tabernaculo meo. quando erat om
 nipotens meum. & in circuitu meo pueri
 mei. quando lauabam pedes meos butyro.
 & petra fundebat m̄ ruos olei. quando p̄
 cedebam ad portam ciuitatis. & in platea pa
 rabam cathedram m̄. Videbant me iuuenes
 & abscondebant. & senes assurgentes sta
 bant. Principes cessabant loqui. & digitum
 supponebant ori suo. Vocem suam cohibe
 bant duces. & lingua eorum gutturi suo
 adhebat. Auris audiens beatificabat
 me. & oculus uidens testimonium reddebat m̄.
 quod liberaissem pauperem uociferantem. & pupu
 lum cui non eēt adiutor. Benedictio p̄turi
 sup me ueniebat. & cor uidue consolatus fuit.
 Iusticia induit sum & uestium me sicut uesti
 mento. & diademate iudicio meo. Oculi
 sui cecum. & pes claudum. Pater eram pauperum.
 & causam quam nesciebam diligentissime in
 uestigabam. Contrebam molas iniqui. & de

uentibus illius auferebam predam. Dicebamq; in
 nidulo meo morar. & sicut palma multipli
 cabo dies. Radix mea apta ẽ secus aquas.
 & ros morabitur in messione mea. Gl̄a mea
 semp̄ inuouabitur. & arcus meus in manu mea
 instaurabitur. Qui me audiebant expectabant
 sententiam meam. & uentum tacebant ad con
 silium meum. Verbis meis addere nichil aude
 bant. & sup̄ illos stillabat eloquium meum.
 Expectabant me sicut pluuiam. & os suum
 aperiebant quasi ad ymbrem serotinum. Si q̄n
 do ridebam ad eos n̄ credebant. & lux uultus
 mei n̄ cadebat in terram. Si uoluisssem ire ad
 eos. sedebam primus. Cuiq; sederem quasi rex
 circumstante exercitu. eram tam̄ merenti
 um consolator. Nunc autem derident me in
 mores tempore. quorum n̄ dignabar patres
 ponere cum canibus gregis meorum. Quorum uirtus
 manuum erat m̄ p̄ nichilo. & uita ipsa puta
 bantur indigni. egestate & fame steriles.
 qui rodebant in solitudine squalentes cala
 mitate & miseria. & manducabant herbas
 & arborum cortices. & radix juniperorum erat
 cibum eorum. Qui de uallibus ista sapientes. cum
 singula repperissent ad ea cum clamore cur
 rebant. In desertis habitabant torrentium.
 & in cauernis terre. uel sup̄ glaream. Qui
 inter huiusmodi letabantur. et esse sub semi
 bus delicias computabant. filii stultorum &
 ignobilium. & in terra penitus n̄ parentes.
 Nunc in eorum canticum uersus sum. & factus
 sum eis puerbum. Abominantur me et
 longe fugiunt a me. & faciem meam conspu
 ere n̄ uerentur. Pharetram enim suam aperuit
 & afflixit me. et frenum posuit in os meum.
 Ad dexteram orientis calamitates mee ilico
 surruperunt. Pedes meos subuerunt. & op
 presserunt quasi fluctibus sentis suis. Dis
 sipauerunt itinera mea. insidiati sunt m̄
 & p̄ualuerunt. & n̄ fuit qui ferret auxilium.

Oratio Gregoriana
 lib. x. incipit.

Quasi rupto muro & aperta ianua irruerunt
sup me. & ad meas miseras deuoluta sunt.
redactus sū in nichilū. Abstulisti quasi uen-
tus desiderū meū. & uelut nubes p̄transiit
salus mea. Hunc autē in me meipso mar-
cescit anima mea. & possident me dies affli-
ctionis. Nocte os meū p̄foratur doloribz. &
qui me comedunt n̄ dormiunt. In multa-
tudinē eorū consumit uestimentū meū. &
quasi capicio tunc sic cōserunt me. Com-
parat sum luto. & assimilat sum fauillę
& cineri. Clamo ad te et n̄ exaudis me. sto
& n̄ respicis me. Mutatus es m̄ in cruce-
lem. & in duricia manus tue aduersa-
ris michi. Eleuasti me. & quasi sup uen-
tū ponens elisisti me ualide. Scio quia
mora tradas me. ubi constituta ē domus
om̄i uiuenti. Veruntam̄ n̄ ad cōsumptionē
eorū emittis manū tuā. & si cōseruerunt ipse
saluabis. Flebā quondā sup eo qui afflic-
tus erat. & compatebat anima mea paupi.
Expectabā bona. & uenerunt m̄ mala. Pre-
stolabar lucē. & eruperunt tenebre. Intē-
riora mea efferbuerunt absq; ulla requie.
p̄uenerunt me dies afflictionis. Merens
incedebam. sine furore consurgens in tur-
ba clamauy. Frater sui draconū. & socius
strucionū. Cutis mea denigrata ē sup me.
& ossa mea aruerunt p̄re caumate. Versa
ē in luctū cythara mea. & organū meū
in uocē flentū. Pepigi fedus cum oculis
meis. ut ne cogitarē quidē de uirgine.
Quā enī partē haberet d̄s in me desup.
& hereditatē om̄ipe de excelsis. Nūquid
n̄ p̄ditio ē iniquo. & alienatio opantibz
iniquitatē. Nonne ipse considerat uias
meas. & cunctos gressū meos dinumerat.
Si ambulau in uanitate. & festinaui cum
dolo pes meus. appendat me in statera
iusta. et sciat d̄s simplicitatē meā. Si de-

clinauit gressus meos de uia. & si sequit̄ ē
oculus meus cor meū. & in manibz meis
adhesit macula. seram et alius comedat.
& p̄genes mea eradicet. Si deceptū ē cor
meū sup mulierē. & si ad ostiū amici mei
infidatus sum. scortum sit alteri uxor mea.
& sup illā incuruent aly. Hoc enī nefas ē
& iniquitas maxima. ignis ē usq; ad p̄diti-
onē deuorans. & omnia eradicans geni-
mina. Si contempsi subire iudiciū cū seruo
meo et ancilla mea. cum disceptarent ad-
uersum me. Quid enim faciā cū surrexerit
ad iudicandū d̄s. & cū quiesierit qd respon-
debo illi. Nūquid n̄ in utero fecit me qui
& illū opatus ē. & formauit me in uulua
unius. Si negaui quod uolebant paupibz.
& oculos uidue expectare feci. Si comedi buc-
cellā meā solus. & n̄ comedit pupillus ex ca-
ella. Quia ab infantia mea creuit meū misera-
tio. & de utero matris meę egressa ē meū.
Si despecti pereuntē eo quod n̄ habuerit in-
dumentū. & absq; opimento paupem. si n̄
benedixerunt m̄ latera eius. & de uelleribz
om̄iū mearū calefactus ē. Si leuaui manū
meā sup pupillū etiam cū uiderē me in
porta superiore. humerus meus a uindicta
sua cadat. & brachiū meū cum suis ossibz
confringat. Semp enī quasi timentes sup
me fluctus timui d̄m. & pondus ei fere
n̄ potui. Si putau autū robur meū. &
obriuo dixi fiducia mea. Si letatus sum
sup diuicijs meis multis. & quia plurima
repperit manus mea. Si uidi solem cū ful-
geret. & lunā incedentē clare. et letatū ē
in abscondito cor meū. & osculatus sum
manū meā ore meo. que ē iniquitas maxi-
ma. & negatio contra d̄m atissimū. Si
gausus sū ad ruinā ei qui me oderat.
& exultau qd inuenisset cū malū. Non
enim dedi ad peccandū guttur meū. ut

expectere maledicens animā eius. Si n̄ dixerunt uiri tabernaculi mei. quid det de carnis eius ut saturamur. Foris n̄ mansit peregrinū. ostiū meū uationi patuit. Si abscondi quasi homo peccatū meū. & celauim sinu meo iniquitatē meā. Si ex p̄u ad multitudinē inimicā. & despectio ppin̄q̄rum terruit me. & n̄ magis tacui nec egresus sum ostiū. Quis m̄ t̄buat adiutorē ut desiderū meū omp̄e audiat. et librum scribat ipse qui iudicat. ut in humero meo portem illū & circumdem illū quasi coronā m̄. P̄ singulos gradus meos p̄nunciabo illū. & quasi p̄ncipi offerā eū. Si aduersum me terra mea clamat. & cū ipsa sula et̄ deflent. si fructus eī comedi absq̄ pecunia. & animā agricolarū eius affluxi. P̄ frumento oriat̄ michi t̄bulus. & p̄ ordeo spina. **xxvii. Finita s̄t uerba iob. xxviii.**

Omiserunt autē tres uiri isti respondere iob. eo quod iustus sibi uideret. Et iratus indignatusq̄; elyu filius barachiel burite de cognatione arham. **xxviii.** Iratus ē autē aduersum iob. eo quod iustus se eē diceret coram deo. Porro aduersū amicos eius indignatus ē. eo quod n̄ inuenissent responsionē rationabilē. sed tantū modo condemnassent iob. Igitur elyu expectauit iob loquentē. eo quod seniores se eēt qui loquebant. Cum autē uidisset q̄d tres respondere n̄ potuissent. iratus ē uehementer. Respondensq̄; elyu filius barachiel burite dixit. Junior sum tēpore. uos autē antiquiores. idcirco dimisso capite ueritas sū indicare uob̄ meā sententiā. Sperabā enī q̄d etas. p̄lixior loqueret. & annorū multitudo doceret sapentiā. s̄ ut uideo sp̄c̄ ē in hominib̄. & inspiratio omnipotentis dat̄ intelligentiā. Non sunt longeuī sapientes. nec senes intel-

ligunt iudiciū. Ideo dicam. audite me. ostendam uobis etiā ego meā sententiā. Expectaui enim sermones uos̄. audiui prudentiā ur̄am. Donec disceptarem̄ sermonib̄. & donec putabā uos aliquid dicere confidebam. s̄; ut uideo n̄ est qui arguere possit iob & respondere ex uobis sermonib̄ eius. ne forte dicatis inuenimur sapientes. d̄ eus peccat̄ eū & n̄ homo. Nichil loquor̄ ē m̄. & ego n̄ scdm̄ sermones uos̄ respondebo illi. Examuerunt n̄ responderunt ultra. abstuleruntq̄; a se eloquia. Qm̄ ḡ expectauit & n̄ sunt locuti. steterunt nec responderunt ultra. respondebo & ego partē meā. & ostendā scientiā meā. Plenus sum sermonib̄. & coartat me sp̄c̄ uteri mei. En uenter meus quasi mustū absq̄ spiraculo. quod lagunculas nouas dirumpit. loquar & respirabo paululū. apiam labia mea et respondebo. Non accipiā p̄sonā uiri. & d̄m̄ homini n̄ equabo. Nescio enī quādiu subsistā. & si post modicū tollat me factor meus. Audi ḡ iob eloquia mea. & om̄s sermones ausculta. Ecce apui os meū. loquat̄ lingua mea in faucib̄ meis. Simpliciter corde meo sermones mei. & sententiā labia mea pura loquentur. Sp̄c̄ d̄i fecit me. & spiraculum omnipotentis uiuificauit me. Si potes responde m̄. & aduersum faciē meā consiste. Ecce et me sicut & te fecit d̄s. & de eodē luto ego quoq̄; formatus sū. ueruntam̄ miraculū meū n̄ te terreat. & eloquentia mea non sit t̄ grauis. Dixisti ḡ in aurib̄ meis. & uocē uerborū tuorū audiui. Quid̄ sum ego absq̄ delicto. immaculat̄. & n̄ ē iniquitas in me. Quia querelas in me repperit. ideo arbitratus est me inimicum sibi. Posuit in neruo pedes meos. custodiuit om̄s semitas meas. hoc ē ḡ in quo non es iustificatus. Respondebo tibi quia maior

sit d's homine. Aduersum eū contendis. qd
 n̄ ad omnia uerba responderit tibi. Semel
 loquit̄ & secundo idipsum repetit. P̄ som
 nuū uisione nocturna quando irruit sopor
 sup homines & dormiunt in lectulo. tunc
 apit aures uirorū et erudiens eos instruit
 disciplinā. ut auertat hominē ab his que
 facit & liberet eū de supbia. eruens ani
 mā eius a corruptione. & uitā illi ut n̄
 transeat in gladiū. Inrepat quoq; p̄ dolo
 rem in lectulo. & omnia ossa ei marcescere fa
 cit. Abominabilis ei fit inuita sua panis
 & anime illius cib' ante desiderabilis. Ta
 bescit caro eius. & ossa que t̄cta fuerant
 nudabunt̄. Appropinquauit corrup
 tionem anima ei. & uita illi mortiferis. Si
 fuerit p̄ eo angls loquens unū de similib'
 ut annuntiet hominis equitatē. misere
 bitur ei & dicet. h̄ba cum ut n̄ descendat
 in corruptionē. inueni in quo ei p̄piciet. Co
 sumpta ē caro eius a supplicijs. reuertat̄
 ad dies adolescentie sue. Dep̄cabit̄ d̄m et
 placabilis erit. & uidebit facie eius in uibi
 lo. & reddet homini iusticiā suā. Respiciet ho
 mines et dicet. Peccauit et uere deliquit. & ut
 eram dignus n̄ recepi. Libauit enim animā
 suā ne p̄geret in interitū. sed inuenit lucē
 uideret. Ecce hec omnia opatur d's tribus
 uicib; p̄ singlōs. ut reuocet animas eorū a
 corruptione. & illuminet luce uiuentium.
 Attende iob et audi me. & tace dum ego lo
 quar. Si autē habes qd loquaris. respon
 de m̄. Loquere. Volo enī te apparere iusti.
 Quod si n̄ habes audi me. tace & docebo
 te sapientiā. **xxx.** Pronunciāns itaq;
 ely u etiā hec loquit̄ est. Audite sapien
 tes uerba mea. & eruditi auscultate me.
 Auris enim uerba p̄bat. & guttur escas
 gustu diiudicat. Iudiciū eligam' nobis.
 & uitē nos uideam' quid sit meli'. q̄ dixit

iob iustus sum et d's subuertit iudiciū meū.
 in iudicando enim me mendaciū ē. uolenta
 sagitta mea absq; ullo peccato. Quis̄ uir
 ut ē iob. qui bibit subsannationē quasi
 aquā. qui gradit̄ cum opantib' iniqui
 tatē. & ambulat cū uiris impijs. Dixit
 enim. N̄ placebit uir dō. etiā si cucurrerit
 cum eo. Ideo uiri cordati audite me. Absit
 a deo impietas. & ab omnipotente iniquitas.
 Opus enim hominis reddet ei. & uirtu
 uas singulorū restituet eis. Vere enim
 d's n̄ condemnabit frustra. nec omp̄e sub
 uertet iudiciū. Quē constituit aliu sup ter
 ram. aut quē posuit sup orbē quē fabri
 catus ē. Si dixerit ad eum cor suū. sp̄m il
 lius & statim ad se trahet. Deficiet om̄is
 caro simul. & homo in cinerē reuertet. Si
 habes ḡ intellectū audi quod dicit. & au
 sculta uocē eloquij mei. Nūquid qui non
 amat iudiciū sanari potest. Et quom̄
 tu eū qui iustus ē in tantum edemnas.
 Qui dicit regi apostata. qui uocat duces
 impios. qui n̄ accipit p̄sonā p̄ncipum.
 nec cognouit tyrannū cum disceptaret
 contra paup̄em. Opus enī manūū ei sunt
 unuerſi. subito morient̄. & in media no
 cte curuabunt̄ populi & p̄transibunt
 & auferent uolentū absq; manu. Oculi
 enim eius sup uias hominū. & om̄s gres
 sus eorū considerat. Non sunt tenebrę. &
 n̄ ē umbra mortis. ut abscondant̄ tibi q̄
 opantur iniquitatē. Neq; enim ultra in
 hominis potestate ē. ut ueniat ad d̄m
 in iudiciū. Conteret multos & innume
 rabiles. & stare faciet alios. p̄ eis. Sicut
 enim opa eorū. & idcirco inducit noctem
 & conterent̄. Quasi impios percussit eos
 in loco uidentū. qui quasi de industria
 recesserunt ab eo. & om̄s uias ei intelli
 gere noluerunt. ut puenire facerent

ad eum clamorē egerit. et audiret uocem
 paupum. Ipso enim concedente pacē. quis
 est qui condemnet. Ex quo absconderit
 uultū suū. quis ē qui contempletur eum.
 & sup gentē & sup om̄s homines. Qui reg
 nare facit hominē ypocritā. ppter peccata
 populi. Quia ḡ ego loquutus sum ad d̄m.
 te quoq; n̄ phibeo. Si errauit tu doce me.
 Sumiquitate loquutus sum. ultra n̄ ad
 dam. Nūquid atē d̄s expectat eam. q̄a dis
 plicit t̄. Tu enī cepisti loqui. & n̄ ego.
 Quid siquid nosti meli' loquere. Viri intelli
 gentes loquant' m̄. et uir sapiens audiat
 me. Job autē stulte loquit' ē. & uerba illi
 n̄ sonant disciplinā. Pater mi. p̄bet iob
 usq; ad finē. Ne desinas ab homine iniqui
 tatis. qui addit sup peccata sua blasphem
 iā. Inter nos interī constringat. & tunc
 ad iudiciū puocet sermonib; suis deum.
 Igit' elyā hec rursus locut' ē. Nūquid
 equa tibi uidet' t̄a cogitatio. ut dices
 iustior d̄o sum. Dixisti enim. n̄ t̄ placet
 quod rectū ē. uel quid t̄ pderit si ego pec
 cauero. Itaq; ego respondebo sermonib;
 tuis. et amicus tuus tecum. Suspice celū
 & intue're. & contemplare cetera q̄d atē
 or te sit. Si peccaueris. quid ei nocebis.
 & si multiplicat' fuerint iniquitates tue.
 quid facies contra eum. Porro si iuste e
 geris. quid donabis ei. aut q̄d de manu
 tua accipiet. Homini qui similis tu ē no
 cebit impietas tua. & filiū hominis iustici
 a tua adiuuabit. Propter multitudinē ca
 lumniatorū clamabunt. & euulabunt
 ppter uim brachy tyranorum. & n̄ dixit
 ubiē d̄s qui fecit me. qui dedit carmina
 in nocte. qui docet nos sup uimenta terre
 & sup uolucres celi erudit nos. Ibi clama
 bunt. & n̄ gaudent ppter supbiā malorū.
 Non ḡ frustra audiet d̄s. & om̄pe singlorū

causas intuebitur. Etiam cum dixeris non
 considerat. iudicare coram eo et expectascū.
 Nunc enī n̄ infert furorē suū. nec ulasce
 scelus ualde. Ergo iob frustra ap̄t os suū.
 & absq; scientia uerba multiplicat. **xxxi.**
Addens q̄q; helui. hec locut' ē. Sustine me
 paululū & iudicabo t̄. adhuc enim habeo
 quod p̄deo loquar. Reperam scientiā meā
 a p̄ncipio. & opatore meū p̄babo iustū.
 Vere enim absq; mendatio sermones mei. &
 p̄fecta scientia mea p̄babit tibi. D̄s potentes
 n̄ abiicit eum et ipse sit potens. s; n̄ saluat
 impios. & iudiciū paupib; tribuit. Non
 auferet a iusto oculos suos. & reges in solio
 collocat in p̄pectuū. & illic erigunt. & si
 fuerint in catenis et uinciant' funib; paup
 tant' iudicabit eis operacōy. & scelera eorū. quia
 uolenti fuerint. Reuelabit quoq; aurē eorū
 ut corumpiat. & loquetur ut reuertant' ab
 iniquitate. Si audierint et obseruauerint.
 complebunt dies suos in bono & annos suos
 in glā. Si autē n̄ audierint. transibunt per
 gladiū. & consument' in stulticia. Simula
 tores et callidi puocant irā d̄i. neq; clama
 bunt cum uincti fuerint. Moriet' in tēpe
 state anima eorū. & uita eorū inter effemi
 natos. Sripiet paupem de angustia sua. &
 reuelabit in tribulatione aurē ei. Igit' sal
 uabit te de ore angusto latissime. & n̄ ha
 bentis fundamentū subter se. Requies autē
 mensē tuę erit plena pinguedine. Causa tua
 quasi impij iudicata ē. causam iudiciūq; reci
 pias. Non te ergo super ^{te} ira ut aliquē oppri
 mas. nec multitudo donorū inclinet te. De
 pone magnitudinē tuā absq; tribulatione.
 & omnes robustos fortitudine. Ne p̄tahas
 noctē. ut ascendant populi p̄ eis. Caue ne de
 clines ad iniquitatē. hanc enim cepisti sequi
 post miserā. Ecce d̄s excelsus in fortitudine
 sua. & nullus ei similis in legiū latorib;. **Q's**

poterit scrutari uias ei. aut quis ei dicere
 opatus et iniquitate. Memento quod ignores
 opus eius. de quo cecinerunt uiri. Omnes ho-
 mines uident eum. et unusquisque intuetur pecul-
 lum. Ecce deus magnus uincens scientiam nostram. nu-
 merus annorum eius inestimabilis. Qui auferit stel-
 las pluuie. et effundit ymbres ad instar gur-
 gitum. qui de nubibus fluunt que preterunt
 cuncta desuper. Si uoluerit extendere nubes
 quasi tentorium suum. et fulgurare lumine
 suo desuper. cardines quoque maris operiet.
 Per hec enim iudicat populos. et dat escas
 multis mortalibus. In manibus abscondit
 lucem. et precepit ei ut rursus adueniat. An-
 nunciat de ea amico suo. quod possessio eius
 sit. et ad eam possit ascendere. Super hoc et
 pauit cor meum. et motum est de loco suo.
 Audiet auditione in terrore uocis eius. et so-
 num de ore illius precedentem. Subter omnes
 celos ipse considerat. et lumen illius super ter-
 minos terre. Post eum rugiet sonitus. Tona-
 bit uoce magnitudinis sue. et non inuestiga-
 bitur eum. iudicia fuerit uox eius. Tonabit
 deus in uoce sua mirabiliter. qui facit magna
 et inscrutabilia. qui precepit mari ut descen-
 dat in terram. et hinc emittit pluuies. et ymbri
 fortitudinis sue. Qui in manu omnium
 hominum signat. ut nouerint singuli opera
 sua. Ingredietur bestia latibulum suum. et
 in antro suo morabitur. Ab interioribus egre-
 ditur tempestas. et ab arcibus frigus. flante
 deo concreuit gelu. et rursus lassissime fun-
 duntur aque. frumentum desiderat nubes.
 et nubes spargunt lumen suum. Que iustitiam
 cuncta per circuitum. quocumque eas uoluntas
 gubernantis dixerit. ad omne quod prece-
 rit illis super faciem orbis terrarum. siue in una
 tribu. siue in terra sua. siue in quocumque

loco misericordie sue eas uisitat inueniri. xxxii.
 Audita hec iob. ista et considera miracula

dei. Numquid scis quando precepit deus plu-
 uis. ut ostenderent lucem nubium eius. Num-
 quid nosti semitas nubium magnarum. et perfectas sci-
 entias. Nonne uestimenta tua calida sunt.
 cum pflata fuerit terra austru. Tu forti-
 tan cum eo fabricatus es celos. qui solidissi-
 mi quasi creta fusi sunt. Ostende nobis quid
 dicamus illi. nos quippe inuoluum tenentibus.
 Quis narrabit ei que loquor. Etiam si
 locutus fuerit homo deuorabitur. At nunc non
 uident lucem. Subito ager cogitur in nu-
 bes. et uentus transiens fugabit eas. Ab
 aquilone aurum ueniet. et a uento formido-
 losa laudatio. Digne eum inuenire non pos-
 sumus. magnus fortitudine et iudicio et
 iusticia. et enarrari non potest. Ideo time-
 bunt eum uiri. et non audebunt contem-
 plari omnes qui sibi uident esse sapientes.
Respondens autem dominus iob de xxxviii.
 turbine dixit. Quis est iste inuolvens
 sententias sermonibus impiis. Accinge
 sicut uir lumbos tuos. Interrogabo te.
 et responde mihi. Vbi eras quando ponebam
 fundamenta terre. Iudica mihi habes
 intelligentiam. quis posuit mensuras eius
 nosti. uel quis extendit super eam lineam. su-
 per quo bases illius solidate sunt. aut quis
 demisit lapidem angularem eius. cum me
 laudarent simul astra matutina. et ui-
 bilarent omnes filii dei. Quis conclusit
 ostium mare quando erumpebat quasi
 de uulua precedentis. cum ponere nubes uesti-
 mentum eius. et caligine illud quasi pannum
 infantie. obuoluerit. Circumdedit illud
 terminus meus. et posui uectem et ostia et
 dixi. Usque huc uenies et non preedes amplius.
 et hic confringes tumentes fluctus tuos.
 Numquid post ortum tuum precepisti diluculo.
 et ostendisti aurore locum suum. Numquid
 tenuisti concutientem extrema terre. et

excussisti impios & ea. Restituit ut luti
 signaculum: et stabit sicut uestimentum. Au-
 feret ab impijs lux sua: & brachium excelsum
 confringet. Numquid ingressus es profunda
 maris: & in nouissimis abyssi deambulasti.
 Numquid aperte tibi sunt porte mortis: &
 ostia tenebrosa uidisti. Numquid confide-
 rasti latitudinem terre. Iudica nunc si nosti
 omnia. in qua uia habitet lux et tenebrarum
 quis locus sit: ut ducas unum quodque ad ter-
 minos suos. & intellegas sententias domus
 eius. Sciebas tunc quod nasciturus esses.
 et numerum dierum tuorum noueras. Numquid
 ingressus es thesauros niuis. aut thesau-
 ros grandinis aspexisti: que preparauit in tem-
 pus hostis in die pugne & belli. Per quam
 uiam spargitur lux: diuiditur estus super terram.
 Quis dedit uehementissimo ymbri cur-
 sum & uiam sonantis tonitruj. ut plueret
 super terram absque homine in deserto. ubi
 nullus mortalium commoratur: ut impleret
 inuiam & desolatam. & produceret herbas
 uirentes. Quis est pluuie patris: uel quis
 genuit stillas roris. De cuius utero egres-
 sa est glacies: et gelu de celo quis genuit.
 In simi latitudine lapidis aque durantur: &
 superficies abyssi constringitur. Numquid con-
 uingere ualebis micantes stellas pleiads.
 aut girum arcum poteris dissipare. Num-
 quid producis luciferum in tempore suo: &
 uespum super filios terre consurgere facis.
 Numquid nosti ordinem celi: et pones rati-
 onem eius in terra. Numquid eleuabis in
 nebulam uocem tuam: & impetus aquarum
 operiet te. Numquid mittes fulgura et ibit:
 & reuerentia dicent tibi assumus. Quis
 posuit in uisceribus hominis sapientiam: ut
 quis dedit gallo intelligentiam. Quis enar-
 rabit celorum rationem: & concertum celi quis
 dormire faciet. Quando fundabatur

puluis in terra: & glebe compungebantur. Num-
 quid capies leonem predam. & animam catulorum
 eius implebis: quando cubant in antris.
 & in specubus insidiant. Quis preparat
 coruo escam suam: quando pulli eius ad dominum cla-
 mant uagientes. eo quod non habeant ci-
 bos. Numquid nosti tempus partus ibicium
 in petris: uel parturientes ceruas obserua-
 sti. Innumerasti menses conceptus earum.
 & scisti tempus partus earum. Incuruantur ad
 fetum et pariunt: & rugitus emittunt.
 Separant filij earum ab eis. & pergunt ad partum:
 egrediuntur & non reuertuntur ad eas. Quis di-
 misit onagrum liberum: & uinctam eius quis sol-
 uit. Cui dedit in solitudine domum: & taber-
 naculum eius in terra salisuginis. Contemnit
 multitudinem ciuitatis: clamorem exactoris
 non audit. Circumspicit montes pascue
 sue: et uirentia queque perquirunt loca. Numquid
 uolet rinoceros seruire tibi: aut morabitur
 ad presepe tuum. Numquid alligabis rinoce-
 rota ad arandum loro tuo: aut confringet
 glebas uallium post te. Numquid fiducia
 habebis in magna fortitudine eius: & derelin-
 ques ei labores tuos. Numquid credes ei quoniam
 reddat sementem tibi: & aream tuam congreget.
 Penna strutionum: similis est pennis herodij
 et accipitris. Quando derelinquit in terra
 oua sua: tu forsitan in puluere calcificas
 ea. Obluiscitur quod pes conculcet ea: aut
 bestia agri conterat. Dirigit ad filios suos: quoniam
 si non sunt sui. frustra laborauit: nullo ti-
 more cogente. Priuauit enim deus eam sapien-
 tia: nec dedit ei intelligentiam. Cum tempus fue-
 rit in altum alas erigit: deridet equum
 et ascensorem eius. Numquid prebebis equo
 fortitudinem: aut circumdabis collo eius hini-
 nitum. Numquid suscitabis eum quasi locustam.
 Gloria narium eius terro: terram ungula fodit.
 Frustrat audacter: in occursum pergit armatus.

contemnit pauore nec cedit gladio. Super
sum sonabit pharetra: uibrabit hasta et
clipeus. Feruens & fremens sorbet terram:
nec recipit tubę sonatus clangore. Vbi au
diert bucinā. dicit uab: pcul odorat
bellū. exhortationē ducū. et ululatū exer
citus. Numquid p sapientiā tuā plumescat
accipiter: expandens alas suas ad austrū?
Aut ad pceptum tuū eleuabit aquila: & in
arduis ponet nidū suū. In petris manet
& in pruptis silicib' cōmorat: atq; in accessis
rupibz. Inde contemplet escam: & delonge
oculi eius pspiciunt. Pulli eius lambent
sanguinē: & ubicūq; cadauer fuerit statū
adest. Et adiecit dñs et locutus ē ad iob.
Nūquid qui contendit cū deo tam facile cō
quiescat? Vtq; qui arguit dñm: debet re
spondere ei. **xxxiii.** Respondens autē
iob dño dixit. Qui leuiter locut' sum: re
spondere quid possum? Manū meā po
nam sup os meū. Vnū locut' sum qđ uti
nā n̄ dixissem: & alterū quibz ultra nichil
addam. **xxxv.** Respondens autē
dñs ad iob de turbine dixit. Accinge si
cut uir lumbos tuos. Interrogabo te: &
iudica m̄. Nūquid irritū facies iudiciū meū:
& condemnabis me ut tu iustificeris? & si
habes brachiū sicut d̄s. & si uoce simili to
nas: circumda t' decorē. et in sublime erige
re. et esto glōsios: et speciosus induere ue
stibz. Disperge supbos furore tuo. & cōsum
de eos: & respiciens omnē arrogantē hu
milia. Respice cunctos supbos & confun
de eos: & contere impios in loco suo. Abscō
de eos in puluere simul. et facies eoz de
merge in fouēā: & ego confitebor quod
saluare possit dextera tua. Ecce behemoth
quē feci tecū: feniū quasi bos comedet:
fortitudo ei in lumbis ei: et uirtus illi
in umbilico uentris ei. Constringit caudā

suam quasi cedrū: nerui testiculoz eius p
plexi sunt. Ossa eius uelut fistule cris: car
tilago illi' quasi lamine ferree. Ipse princi
piū est mariū dñi: qui fecit eū applicabit gla
diū ei. Fluunt montes herbas ferunt: om̄s
bestie agri ludant ibi. Sub umbra dormit
in secreto calami: & in locis humentibz. Pro
tegiunt umbre umbrā eius: circumdabūt
eum salices torrentis. Ecce absorbebit flu
uū & n̄ mirabit: & habet fiducia quod
influat iordans in os eius. In oculis eius
quasi hamo capiet eū: & in sudibz pfo
rabit nares eius. An extrahere poteris le
uathan hamo: & sine ligabis linguā ei?
Numquid pones circulū in maribz eius:
& armilla pforabis maxillā eius? Nūquid
multiplicabit ad te preces: aut loquetur
t' mollia? Nūquid feriet tecū pactū: et ac
cipies eū seruū sempiternū? Nūquid il
ludet ei quasi auū: aut ligabis eū ancillis
tuis? Concident eū amici: diuident illū
negociatores. Nūquid implebis sagenas
pelle eius: aut gurgustū piscū capite
illi? Pones sup eum manū tuā? Ne
inno bellū: nec ultra addas loqui. Ecce spe
ei frustrabit eū: & uidentibz cunctis p̄
cipitabitur. Non quasi crudelis suscitabo
eū. Quis enim resistere potuit uultū
meo? Quis ante dedit michi: ut reddam
ei? Omnia que sub celo sunt mea sunt.
Non parcam ei. & uerbis potentibz: & ad dep
candum compositis. Quis reuelabit fa
ciē indumenti ei: & in mednū oris ei quis
intrabit? Portas uultus ei quis aperit? P
gyrū dentū eius formido. Corpus illi'
quasi scitta fusilla: & compactū squamis
se p̄mentibz. Vna uni coniungit: & ne
spiraculū quidē incedit p eas. Vna alte
ri adhibebunt: & tenentes se nequaquā
separabunt. Sternitatio ei splendor ig

nis. & oculi eius ut palpebre diluculi. De ore ei lampades pcedunt. sicut tede ignis accense. De naribz eius pcedit fumus. sicut olle succense atq; feruentis halitus eius prunas ardere facit. et flamma de ore eius egreditur. In collo ei morabitur fortitudo. & faciem ei pcedet egestas. Membra carnis eius coherentia sibi. Mutet contra cum fulmina. & ad locu aliu n ferent. Cor ei indurabitur quasi lapis. & stringetur quasi malleatoris incus. Cum sublatu fuerit timebunt angeli. & terra purgabunt. Cu appbenderit cu gladii. subsistere n poterit neq; basta neq; thorax. Reputabit eni quasi paleas ferru. & quasi lignu putridu es. Sicut dies iuuentutis eius. ita erit et senectus illi. Non fugabit eum uir sagittari. in stipula uersi sunt ei lapides funde. Quasi stipulam estimabit malleu. & deridebit uibrantem basta. Sub ipso erunt radij solis. sterneret sibi auru quasi luti. Feruescere faciet quasi olla pfundum maris. & ponet quasi cum ungenta bulliunt. Post eu lucebit senectus. estimabit abyssu quasi senescitatem. Non e sup terra potestas que comparet ei. qui factus e ut nullu timeat. Omne sublimis uidet. ipse e rex sup uniuersos filios supbie. **xxxvi.** Respondens autem iob dno dixit. Scio quia omnia potes. & nulla te lateat cogitatio. Quis e iste qui celat consiliu absq; scientia. Heco insipienter locutus sum. & que ultra modu excederent scientia mea. Audi et ego loquar. interrogabo te. & ostende michi. Auditu auris audiui te. nunc autem oculus meus uidet te. Heciro ipse me reprehendo. & ago penitentia in fauilla et cinere. **xxxvii.** Postquam autem loquutus est dñs uerba hec ad iob. dixit

ad eliphaz themanitem. Iratus e furor meus in te & in duos amicos tuos. qm n estis locuti coram me rectu sicut seruus mñs iob. Sumite g uobis septem tauros et septem arietes. et ite ad seruum meum iob. & offerete holocaustu puobis. Iob autem seruus meus orabit puobis. & ego facie ei suscipia. ut n uobis imputet stulticia. Hec eni locuti estis ad me recta. sicut seruus mñs iob. Abierunt g eliphaz themanites. & baldabab sutes. & sophera amathites. et fecerunt sicut locutus fuerat ad eos dñs. & susceptu dñs facie iob. Dñs quoq; conuersus e ad penitentia iob. cum oraret ille p amicos suos. Et addidit dñs omnia quecuq; fuerant iob duplicia. Venerunt autem ad eum omñs frēs sui. & uniuersę sorores sue. & cuncti qui nouerant eu pri. & comederunt cum eo pane in domo ei. & mouerunt sup eum capite. & consolati sunt eu sup omni malo quod intulerat dñs sup eum. & dederunt ei uniuersq; ouem unā. & in aure aurea unā. Dñs autem benedixit nouissimis iob. magis qua principio eius. Et facta sunt ei quatuordecim milia ouium. & sex milia cameloru. & mille iuga bouu. & mille atinge. & fuerunt ei septem filij. & filie tres. Et uocauit nom unu diem. & nom secunde cassia. et nom tercie cornustibia. Non sunt autem inuentę mulieres speciose sic filie iob. in uniuersa terra. Deditq; eis pater suus hereditate inter frēs caru. Vixit autem posthec iob centu quadraginta annis. & uidit filios suos. & filios filioꝝ suoru usq; ad quarta generatione. et mortuus est senex et plenu dierum. **Explicit liber Job.**

Incipit prefatio beati ieronimi pbr in librum iob.